

یلع نوم اوق لاجرلا

ءاسنلا

- یتام دقم هتکن دنچ
 - میرک نآرق زا ماگ هب ماگ تشادرب شور (فلا)
 - تآی آ زا راهطتسا رد مهم رصانع (ب)
- هفیرش هی آ رب رصانع قیبطت
 - عیرفت ءاف :تاحل اصل اف. ۱
 - دع ب ی هی آ. ۲
 - هی آ لوزن نأش. ۳
- هفیرش هی آ یانعم لیلحت رد یتال اؤس
 - • مهضعب زا دارم
 - • اوقفنا امب
 - • ینیوکت ای عیرشت ؛لیضفت
 - • اوقفنا ریض عجرم
 - • مهضعب هللا لصف رد «مه»
 - • اوقفنا امب رد ءاب
- ییابطابط همالع هاگدید زا هی آ یانعم یسررب
- هفیرش هی آ تادرفم یسررب
 - «نوم اوق» لاجرلا
- هفیرش هی آ یبتارم نایب
 - انعم لوا هیال (فلا)
 - رتالاب یاه هیال تمس هب تکرح (ب)

- مزاول و توافت؛ یدی رج ت درکی ور، ی بت ارم درکی ور
- ینای اپ هتکن ود
 - ه د عاق برض؛ «نوم اوق لاجرلا» ۱.
 - عرش نینقت ماطن رد «نوم اوق لاجرلا» ۲.
- تایاور رد «ءاسنلا یلع نوم اوق لاجرلا» ۱: هرامش تسوی پ
 - بدالال یلع نوم اوق
 - بدالاب نوم اوق
 - اهتقفن هیلع
 - ءاسنلا یلع لاجرلا لصف
 - هسایسلای ف
 - هجوزلا یلا قالطلال رما ضیوفت
 - مهیله یلع نولواطتی ال

ی تمام دق م ه ت ک ن د ن چ

ه ب ماگ تشادرب شور (فل ا میرک نآرق زا ماگ

مینی ک عورش فک فک نآ زا دیاب هی آ ناعم کی مهف رد ام

انعم نیرت هداس زا مهف عورش ۱.

اب هک تسای فرعی انعم نیرت هداس انعم نیای دبای می رد، دنک هاگن یسک ره هک ی فرعی انعم کی
ی فرعی انعم نیای هک الاح می یوگی می. لّوا هلپ دوش می نیای. تسای راگ زاس شاهمه و لید و ردص هی آ رهاظ
، دش لج ام یارب هی آ تالکشم می دی مهف هی آ زا ار هداس

دی رج ت ۲.

نازی مل بحاص مالک زا هک تسای نامه هی آ عطاقم ندرک دی رج ت. مینی کی می دی رج ت ه ب عورش س پس
ی انعم یارب هک نآرس نآ ده. تسای بوخ نآ هلب «رارسا امه تحت نآرس نآ ده»: دن دومرف [1] می دن اوخ
دنک دی رج ت ده اوخ می هک تسای دعب لج ارم یارب نیای. تسای نیای آ زا هداس راهظتسای و ی فرعی فک
هچ ره ولج دی ورب، نادیم و یوگ نیای.، دی ربب لی لحت ار اهقایی س، دینک ادج هلج رم هلج رم ار اه عطاقم
نیرت نیای پ زا هع فد کی هک نیای هن. (ماگ ه ب ماگ ی نعی) شدوخ شور ه ب اما. دی مهف نآرق زا دی اوخ می
می تسای ق فاوم ام ار نیای. مه د هلپ دی راگ ب پ، نابدرن هلپ

همه یارب نآرق، ماع فرعی یارب مینی کب ی راهظتسای کی ام می و شب نئ م طم لّوا دیاب تاراهظتسای رد
هک دن دومرف راونا ل اراج رب رد ترضح. دن مهف ی ردق کی دن ناوتی می همه هدش لزان مدرم

یلع ءایشأ قعبرأ یلع لج و نع هللا باتك ع لاق و
قرباعلاف قئاقحلا و فئاطللا و قراشالا و قرباعلا
و ءیلوالل فئاطللا و صاوجلل قراشالا و ماعلل
[2] ءایب نأل قئاقحلا

نآ می یوگ ب هک تسای روط نیای. دنراد هره ب ماع «ماعلل قرباعلا ... ماسقا ماعبرا یلع نآرقلا»
قئاقحلا و ءیلوالل فئاطللا و صاوجلل قراشالا و» شدعب، هلب. سب و نیای پ هدر
ی ثحب دیاب، می ماع کی مدوخ مهس نم. ماعلل قرباعلا. تسای راج رب بی ترت نی می ه ب. «ءایب نأل
منه رد یلامتحا اذل. دوش می رج نم اچک ه ب هی آ لید و ردص مینی بب دوشب فاص لّوا مینی کی می هک
مدرکن دروخر ب مدوخ یلو. موش می لاج شوخ یلیخ یری سفت ب تک رد دی درک ادی پ امش رگا، تسای

و ق ل ط م ل و ص ا خ ل و م ا ع ل ا د ر ا و م ي ف ، ح ف ص ت ل ا ق ح ت ي ب ل ا ل ه ا ة م ئ ا ر ا ب خ ا ت ح ف ص ت ا ذ ل ك ن ا م ل ع ا و [1]
ص ص خ م ل ا ع م م ا ع ل ا ي ن ع ا ص ا خ ل ا ن م و ، ا م ك ح م ا ع ل ا ن م د ي ف ت س ت ا م ا ر ي ث ك ا ه ت د ج و ن ا ر ق ل ا ن م د ي ق م ل ا
ة ه ا ر ك ل ا ي ف ل ا ح ل ا ك ل ذ ك و ، ب و ج و ل ا ص ا خ ل ا ن م و ب ل ا ع ل ا و ه ا م ك ب ا ب ح ت س ا ل ا ل ث م م ا ع ل ا ن م ف ، ر خ ا ا م ك ح
ه ي ل ع و ، م ه ن ع ة ل و ق ن م ل ا ر ا ب خ ا ل ا ي ف ر ي س ف ت ل ا ح ي ت ا ف م ل و ص ا د ح ا ا ذ ه و . س ا ي ق ل ا ا ذ ه ي ل ع و ، ة م ر ح ل ا و
م ه ت ي د ا ح ا ن م ر ي ف غ م ج ر ا د م .

ن ي ت د ع ا ق ة ي ن ا ر ق ل ا ف ر ا ع م ل ا ي ف ا ه ن م ج ر خ ت س ت ن ا ك ن ك م ي ا ن ه ن م و

م ك ح و ا ق ئ ا ق ح ل ا ن م ة ت ب ا ث ة ق ي ق ح ن ع ي ك ح ت ا ه د و ي ق ن م د ي ق ل ك ع م ي ه و ، ا ه د ح و ة ل م ج ل ك ن ا : ا م ه ا د ح ا
ن ا ع م ه ي ف ف ، 91 - م ا ع ن ا ل ا : « ن و ب ع ل ي م و ص و خ ي ف م م ر د م م ث ة ل ل ل ل ق » : ي ل ا ع ت ه ل و ق ك م ا ك ح ا ل ا ن م ت ب ا ث
ع ب ا ر ل ا و ؛ م و ص و خ ي ف م م ر د م م ث ة ل ل ل ل ق : ث ل ا ث ل ا و ؛ م م ر د م م ث ة ل ل ل ل ق : ي ن ا ث ل ا و ؛ ة ل ل ل ل ق : ل و ا ل ا : ع ب ر ا
ن . ن ك م ي ا م ل ك ي ف ك ل ذ ر ي ط ن ر ب ت ع ا و . ن و ب ع ل ي م و ص و خ ي ف م م ر د م م ث ة ل ل ل ل ق

و . د ح ا و ع ج ر م ي ل ا ن ا ع ج ا ر ا م ه ف ، ا ه و ح ن و ا ة ل م ج ي ف ا ك ر ت ش ا ا ذ ل ن ي ي ن ع م ل ا و ا ن ي ت ص ق ل ا ن ا : ة ي ن ا ث ل ا و
(۱ / ۲۶۰ ن ا ز ي م ل ا) . ي د ا ه ل ا ه ل ل ا و ر ا ر س ا م ه ت ح ت ن ا ر س ن ا ذ ه

ل ق ن ل و ا د ي ه ش ه ر ه ا ب ل ا ه ر د ز ا ي س ل ج م م و ح ر م ا ر ت ي ا و ر ن ي ا ۲۷۸ ص ؛ ۷۵ ج ؛ (ت و ر ي ب - ط) ر ا و ن ا ل ا ر ا ح ب [2]
ر و ط ن ي م ه و ۱۱۰ ص ، ر ط ا خ ل ا ه ي ب ن ت و ر ط ا ن ل ا ه ه ز ن ر د ب ل ط م ن ي ا ، د ي ه ش ب ا ت ك ر ب ق ب ا س . د ن ا ه د ر ك
ب ا ت ك ر د ر و ط ن ي م ه . ت س ا ه د م ا م ا ل س ل ا ه ي ل ع ا د ه ش ل ا د ي س ه ب د ا ن س ا ا ب ۴۱ ص ، ي ر ي ع ش ر ا ب خ ا ل ا ع م ا ج
ن ي ا ز ي ن (ر ا ز ف ا م ر ن ر د د و ج و م ي ب ر ع ن ت م ه ن و) ه ع ي ر ش ل ا ح ا ب ص م ي س ر ا ف ه م ج ر ت ر د . ۳۰۳ ص ، ن ي د ل ا م ا ل ع ا
۴۵۹ ص ، ي و ف ط ص م ه م ج ر ت ا ب ه ع ي ر ش ل ا ح ا ب ص م . ت س ا ه د ش ش ر ا ز گ ت ي ا و ر

زا راه ظت سا رد مهم رصا ن ع (ب) تای آ

قای س. ۱

تسا قای س ط ف ح رب ن م دی کأت

لوزن نأش. ۲

ه ب ادت با دیان میری گب مک تسد تسایان ام ار هی آ زا راه ظت سا رد لوزن نأش شقن. لوزن نأش و
م. ن زب لوزن نأش ه ب یرس دیاب لّوا ه کلب میورب نآ ی قار یدیرجت یناع م و هی آ دوخ غارس ه ب نکاس
فاص یلیخ یدیرجت تاراه ظت سا ینعی. دوشیم حرطم هی آ لیذ یدایز تالواؤس هک یدایج نآ اصوصخ
قایس و لوزن نأش اب لوا دیاب ام. میهدب باوج دیاب و دوشیم لواؤس حرط اهان آ رد مادم و تسین
رتالاب یناع م غارس میورب دعب مینکب فاص ار انعم دن اطوبرم مه ه ب هک یتای آ

و دش لزان هی آ نیا هک هداد خر یاهعقاو کی هک ییاضف رد دربیم ار ام نهذ هصالخ لوزن نأش
ثحب، راه ظت سا یارب یراک کمک کی ناو ن ع ه ب افرص ام. تسا یعطق لوزن نأش نیا مه میوگیمن
هی آ دوخ اناج اب مینکیم غورش ام دوشیم رکذ یلوزن نأش کی یتقو یلو. تسا نشور یلیخ یملع
مینکیم شجنس ار نیا شدعب، هفیرش

عیرفت. ۳

ه بلط کی ناو ن ع ه ب ن م. تایاور رد و دیآیم یتای آ رد هک یتاعیرفت اه نیا لاثما، اه «م» اه «اف»
رد یتقو هکیلاح رد. مه دیم ن رثا بیترت اه «اف» نیا ه ب یلیخ هک تسا روط نیا ماهقیلس، ممسر
یتقو کی هلب. تسین یخوش دریگیم تروص عیرفت کی موضوع مام مالک رد، لاعتم یادخ مالک
ه ب درادن یعنام. قلطم عیرفت، دعب هب ترم ینعی آف نیا میوگیم مینکیم هیجوت یروف تسا
دوشب هک یمادام ات اما. میرادن یفرح اج نیا. دشن روح یرگیدی انعم و میداتفا ریگ ام هک رطاخ نیا
هکنیا غارس میورب ارچ مینکب هیجوت، دنیبیم عیرفت ماع فرع هک یتاعیرفت نآ ه ب اعاقاو ار آف ام
!؟ میزادنیب راک زا یروج کی ار آف

هآ رب رصانع قیبطت
هفیرش

عیرفت ءاف : تاحل اصل اف. ۱

نم اوقفنا امب و ضعب یلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا یلع نوم اوق لاجرلا»
نوافخت یتاللا و هللا طفح امب بیغل تاظفاح تاتناق تاحل اصل اف... مهلاومأ
«نهوظعف نهزوشن

، اوقفنا امب و هللا لصف امب زا دعب تسرد ، ؟ تساجک ءاف نیا ؟ هچ یارب **ءاف** ؟ دش روط هچ
؟ تسیچ یارب ءاف نیا .. نهوظعف نهزوشن نوافخت یتاللا و ، بیغل تاظفاح تانناق تاحل اصل اف
ءاف یکی نیا . دوشب نشور دیاب

دعب ی هی آ.۲

هی آ نی مه زا راهطتسا رد دراد مات تلخد، هی آ نی رس تشپ هدم آ هک ی دعب هی آ تسا نی م نامگ نم مود نی زا دعب هی آ هک ن آ لاح و دنتفرگ صرف ماع دعب صاخ رکذ وحن هب ار ن آ هک نی رسفم آلصا: دوبروط نی نوم اوق لاجرلا هفیرش هی آ نوچ؟ ارچ. هی آ نی مه زا راهطتسا رد دراد مات تلخد

ي ف نهورجها و نهوطف نهروشن نوافخت يتاللا و
نهيلع اوغب تالف مكنعطأ نإف نهوبرضا و عجاجملا
قاقش متفخ نإ و اريبك ايلع ناك هللا نإ اليبس
» [1] امكح اوثعباف امهنيب

ام. ار نوم اوق دنکیم انعم دراد «امه نیب قاقش متفخ نا». دیروای م کح دیدی سرت قاقش زا رگا مینک تلفغ دعب هی آ دافم و «متفخ نا» زا تسایان

ن آ ردص یارب مالک لیذ تی نیرق

ه نیرق مالک لیذ زا دوشیم هک تسا ییالقع بلطم کی و تسا حضاو رایسب م نامگ هب نم هب دوشیم هک مالک رخ آ زا. هن دنتفگی م دی تاسا زا یخرب. مالک ردص زا دوصقم یارب میریگب لولدیم، ده دیم خساپ ار تال او س ن آ لیذ، میراد لاؤس اهه دنتم رد ی تقو و هکی لاحرد، می یای دوصقم ل و ا هی آ؟ تسا ی فرح هچ نی؟ لیذ هب یراد راک هچ هن می یوگب، دنک یم فشک ن آ رد ار مالک ی قی دصت ده دیم حیضوت ار اه نی ی دعب

۳۴-۳۵ هی آ، اسنللا هروس [1]

هآ لوزن نأش. ۳

لوزنلا

و ورمع نب عیبرلا نب دعس یف ةیآلا تلزن لتاقم لاق
یبأ نب دیز تنب ةبیبح هتأرما یف و ءابقنلا نم ناک
اهمطلف هیلع ترشن اهنأ کلذ و راصنالا نم امه و ریهز
یتمیرک هتشراف لاقف یبنلا یلا اعم اهوبأ قلطناف
عم تف رصناف اهجوژ نم صتقتل یبنلا لاقف اهمطلف
لئیاربج اذهف اوعجرا یبنلا لاقف هنم صتقتل اهیبأ
و ارمأ اندرا) ص یبنلا لاقف ةیآلا هذه هللا لزنأ و یناتأ
ریخ هللا دارأ یذلا و (ارمأ هللا دارأ

نب دعس یف تلزن یبلکلا لاق و صاصقلا عفر و
رکذ و ةملسم نب دمحم تنب ةلوح هتأرما و عیبرلا
دبع تنب ةلیمج یف تلزن قور وبأ لاق و اهوحن ةصقلا
و سامش نب سیق نب تثاث اهجوژ یف و یبأ نب هللا
[1].هنم ابیرق رکذ

نایبلا عمجم مالک

دندرک لقن ار هکنیا دعب «لتاقم لاق: لوزنلا»: دیامرف یم نایبلا عمجم رد یسرربط موحرم
امدق تاملک رد هصق نیا کی دزن ینعی «اذک اهوحن ةصقلا رکذ و... یبلکلا لاق»: دن یوگی
ای تسا نکمم دوب هک صخش نأ هکنیا مسالا اح. دنکیم نایب ار هیضق تخیر لصا هک هدوب لصفم
دوشب هدافتسا اهنیا لاثما ای هعقاو ددعت ای هظفاح عوس زا

نأش رومزا یکی نیا «ورمع نب عیبر نب دعس یف ةیآلا تلزن لتاقم لاق»؟ هدوب هچ لوزن
یاهن درب مسا دوخ. دربیم مسا دراد. دنکیم نایب یوگیلک. دنکیم صخشیم دراد ار راک هک تسای لوزن
رگیدی اج. تساهباحص عجز. هدوب یسک کی آلا صا. رتشیب قیقحت زا دنکیم نکمتم ار امش. صاخ
و ءابقنلا نم ناک و ورمع نب عیبر نب دعس یف تلزن. دربیم مسا دراد؟ هن ای هدمآ شمس
دیدرک هطحالم «راصنالا نم امه و ریهز یبأ نب دیز تنب ةبیبح» تشاد نز کی «هتأرما یف
هاگن ار تاکن. دش هزشان و رب دعس نیا نز «هیلع ترشن اهنأ کلذ». دهیم سردأ ار زیچ همه دراد
دینیبب ار بسانت «امکح اوثعباف متفخ نا». شدعب هیآت و ددعب دینک

اهوبا قلطناف. دز واهب یلیس کی مه واه «اهمطلف» دش هزشان و رب شنز «هیلع ترشن»
نیا هک یراز و هیرگ. دیود شیباب شیب. دوب هزشان هکنیا اب دروخ ار یلیس ات مه مناخ نیا «اهعم

تسډ «يبنللا يلا اوعم اهو با قلطناف». دى آيم محر شلد ،تسا اباب مه اباب .هډز يلىس نم هب نم داماد نيا هللا لوسر اي .ملس و هلآ و هيلع هللا يلىص هللا لوسر رضحم دندمآ تفرگ ار شرتخډ «لاقف» ؟دنزب يلىس هتشاد يقح هچ ،دينک شصاصق دندومرف مه ترضح .هډز يلىس ار نم رتخډ دلولا هک تسا تياور رد؛ هتشرفا «يتميرک هتشرفا» تفگ دوب هډروخ يلىس هک مناخ نآ ردپ «دوب نم هميرک .يتميرک ،هډش وا شارف .مداد شلايى ار مرتخډ يتميرک هتشرفا ،شارفلل نم صتقتل :ملسو هلاوه يلىع هللا يلىص يبنللا لاقف». هډز يلىس ششوگ رد ،«اهمطف هنم صتقتل». دهډب سپ ار يلىس ،ار رهوش دىرواي ب دىورب دينک صاصق دياب امش «اهجوز يلىس کى هک ار رهوش هک ميو رب تفگ لاحتوخ مه مناخ نيا .«هنم صتقتل اهي با عم تفرصناف رگى هک ترضح رما اب مه نآ مينزب سپ يلىس کى .ميربب همه يولج ار شىورب آلا ح هډز نم هب اوعجرا يبنللا لاقف» دوشب اپ هب صاصق هاگتسډ دنتفر هک هلصاف نيمه رد .دشاب مولعم اوعجرا يبنللا لاقف». دينک صاصق متفگ نم .درک يريگولج دمآ لىئربج دش لزان هيآ «اوعجرا ميتفگ ادتبا ام «رما هللا دارا و ارما اندرا...هآيآله هللا لزنأ و ينات لىئربج اذهف لاق.صاصق لاقفر و ريخ هللا دارا يذلا و». دومرفن هزاجا ار صاصق اجنيا ادخ اما دينک صاصق «عيب رلا نب ديس ي ف تلزن يبلکلا

مک يبلک، تسا هډوب حرطم لقن نيا خيرات و ثيدح ناگرزب نب يلىنعى هک شديأت مه نآ زاب نيا تسا لّوا ردص زا تسا نىرسفم ناگرزب زا مه لتاقم .تسا ثيدحت نف هربخ .تسين يسک ةلىمچ ي ف تلزن قور وبا لاق و اهوحن ةصقلا رکذ» ديوگيم مه يبلک .دوب نانشنب تياور نيا ،دوب هبىبج يلبق لقن رد ،دوب هلىمچ شمس نيمه دىنبىب «هډىبج نب هللا دبج تنب .تسا هډاد ريغت ار اهمسا .سيق نب تبات اهجوز و .هلىمچ ديوگيم

.مراد ينشور دهوش هډمآ مه لصفم هک ياهىضق نيا اب شقىبطت و هيآ يلىخاد نئارق باب زا هک نم يلىخ .نهوبرضاو هب دنک يم هراشا ار اهمطل نآ ينعى «نهوبرضا و» دراد هيآلثم . دى آيم يلىخ مه شرىطن.تسابيز

يىابطابط همالع لاکشا

ابأ لأس :لاق زرحم نب ميهاربا نع هډانسإب اضيأ ،هيف و كرمأ :هتأرمال لجر لاقف :لاق هډنع انأ و لجر (ع) رفعج نَومأوق لُلاجرلا:لوقي هللا و اذه نوکي ىنأ :لاق ،كديب .هيشب اذه سيل ؟ءاسننلا ىلَع

ثعشأ قيرط نم متاح يبا نبا جرأ ،روثنملا ردلا ي ف و ص يبنللا ىلإ ةأرما تءاج :لاق نسحللا نع كللملا دبج نب هللا لوسر لاقف ،اهمطل هنأ اهجوز يلىع يدعتست ءاسننلا ىلَع نَومأوق لُلاجرلا :هللا لزنأف ،صاصقلا:ص صاصق ريغب تءجر ف -هآيآله

(ص) هنع ىرخأ قرطب هاور و :لوقأ

هللا داراً و ارمأ تدراً :ص هللا لوسر لاق :اهضعب يف و ،
هريغ

ليذف الإ و ،زوشنلا دراوم نم ناك دروملا لعل و ،
يفني «ألبيسّ نهيلع أوغبّت الّف مُكْنَعُطاً نإف» :ةيالآ
كلذ .

هلوق نأ اهرهاظ نإ ثيح نم رخآ لاكشا تاياورلا رهاظ يف و
ال لئاسلا نم ءاتفتسا نع مكحلل نايب صاصقلا : (ص)
نوكي نأ همزال و ،يوعدلا افرط رضحي مل اميف ءاضق
وه و هعيرشت و همكح يف ص يبنلل ةئطخت ةيالآ لوزن
لبق مكح عفر هناف خسنب سيل و ،هتمصع يفاني
ماكحأ ضعب يف فرصت نإ و هناعبس هللا و ،هب لمعلا
هيأر و همكح يف وه امنإ كلذ نكل اعفر وأ اعضو ص يبنلا
نإف هتمأل معرش اميف همكح يف ال هتيالو دراوم يف
[2].ةلطا ب ةئطخت كلذ

يعرش مكح نايب رد هئطخت ؛تواضق رد هئطخت

رخآ لاكشا تاياورلا رهاظ يف و «هك دنيامرفيم لوزن نأش نيا دروم رد يبابطابط همالع موحرم
نع مكحلل نايب صاصقلا ملس و هلآ و هيلع هللا يلص هلوق نا اهرهاظ نا ثيح نم
زا ،دنكيم تواضق ي صاخ عوضوم رد ترضح تسا يتقو يكي» :ءاضق ال لئاسلا نم ءاتفتسا
،دوشيم لزان ياهي كي عوضوم نيا رد ديام لاعتم يادخ .يعوضوم تواضق و تيالو .تيالو باب
تسين يلكشم .

نايب شب اوج رد يعرش مكح ار ءاتفتسا ترضح .دنسرپيم ار يعرش مكح ترضح تسه يتقو كي اما
ربمايپ تمصع اب دنيامرفيم .درك هئطخت ار ترضح دمآ هيآ مييوگب تسا طلغ اجنيا .دننكيم
امش ديوگيم ديام هيآ نيا .يعرش هلئسم نداد باوج رد ياطخ .درك اطيخ ترضح ينعي .دراد تافانم
.دنك تواضق ترضح هك دندوب هدمان اه نيا «يوعدلا افرط رضحي مل» .ديداد باوج دب ار هلئسم
هللا يلص يبنلل ةئطخت ةيالآ لوزن نوكي نا همزال و» دنداد باوج ار ءاتفتسا سپ
مييوگب «خسنب سيل و هتمصع يفاني وه و هعيرشت و همكح يف ملس و هلآ و هيلع
لمع زونه «هب لمعلا لبق مكح عفر هناف» .هدركن خسن هك هيآ .هدرك خسن ار مكح هدمآ هيآ
هب لمعلا لبق مكحلا خسن .دمآ هيآ هدشن صاصق ،دينك صاصق ديورب دندومرف ترضح .دوب هدشن
يف فرصت نا و هناعبس هللا و» .دوبن مه خسن ،تسا لمع زا لبق دنيوگيم .هك تسا حيق
نكل» .هدوب تواضق ،هدوب عوضوم ،هدوب يبنلا مكح اما «اعفر وأ اعضو يبنلا ماكحالا ضعب
كلذ ناف هتمأل معرش ام يف همكح يف ال هتيالو دراوم يف هيأر و همكح يف امنأ كلذ
ميشاب هتشاد رظن رد دياب هك لوزن نأش نيا هب ناشيا شيامرف نيا «ةلطا ب ةئطخت

همالع لاكشا خساپ

[3] ? ?? ?????? ??? ????????? ?? ??? ????? ? ? ??????: ????? ????? ?????? ?????? ?????? ??? ?????? ? ???????
 ??????? ????: ????? ?? ?????? ?? ????? ????? ? ? ??? ?? ??? ????? ? ?????? ? ?????? ? ??????? ? ? ??? ?? ??? ??
 ?????? ?????? ?????? ? ?????? ?????? ?????? ? ?????? ? ?????? ? ?????? ? ??????? ? ?? ??????? ?????? ??????? ? ??? ?????
 ??? ?? ????: «????? ?????? ??? ?????? ?????? ??????? ?????? ?? ???????- ?????? ?????? ?????? ??????? ? ??????

[illegible]

یانعم لی لحت رد یتال اؤس
هفیرش هیآ

• مهضعب زا دارم؟

« ضعب یلع مهضعب هللا لصف امب » بوخ رایسب، [1] «ءاسنلا یلع نومواق لاجرلا»
؟دننسه یناسک هچ اهضعب نیا، ضعب رب ضعب نیا

- [1]

ینعی «ضعب یلع»، لاجر ینعی «مهضعب هللا لصف امب»، ءاسن مود ضعب، لاجر لّوا ضعب
الثم نهضعب یلع مهضعب دنیوگب دیاب اجنیا، ءاسن

- [1] [2] [3]

لاجرلا» دیامرفیم لاعتم دنوادخ، تسا تحاصف هب لخم «ضعب» هملک نیا دوب دوصقم رگا، نهضعب
امش هک مه یدوصقم نیا دینیببامش، مامت، «نهیلع هللا مهلصف امب ءاسنلا یلع نومواق
نهیلع هللا مهلصف امب ءاسنلا یلع نومواق لاجرلا؟ تسا نآ رد حصفا و غلبا ترابع مادک دیتفگ
لیبق رب لیبق، هللا مهلصف دنتفگ ناشیا، دوبن نیا دنداد ییابطابط یاقآ هک یحیضوت
لصف ینعی، نهیلع هللا مهلصف امب دوشیم دینک هصالخ هملک کی رد ار ناشیا تاحیضوت مامت
مهضعب هللا لصف امب، مهیلع هللا مهلصف امب ءاسنلا یلع نومواق لاجرلا، نهیلع لاجرلا هللا
لصف یلع.

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

؟تسیک ضعب نآ

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

؟دنیوگیم ضعب اب ار تعیبط

اب نادرگاش یاه خساپ، دنشاب یم ثحب یایاوز ندرکزاب ددصرد یتالوؤس حرط اب داتسا شخب نیا رد [1]
،تسا هدش زیامت کیلاتیا تنوف و هریطخ

هفیرش هی آیانعم لی لحت رد یتال اؤس

- اوقفنا امب

؟ هچ ینعی اوقفنا امب . اوقفنا امب مود لاؤس

$$- \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline & & & \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|c|c|} \hline & & \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline & & & & \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline & & & & \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|c|c|c|c|c|} \hline & & & & & \\ \hline \end{array}.$$

هفیرش هی آیانعم لیلحت رد یتالاؤس

ای یعیرش ت ؛لیضفت • ؟ینیوکت

؟ینیوکت ای تسایعیرش ت لیضفت ،لیضفت نیاموس لالؤس ،دوش یمعورش تالالؤس هزات

- □□□□□.

- □□□□□.

هفیرش هی آیانعم لیلحت رد یتالوؤس

• اوقفنا ریمض عجرم

ءاسن و لاجر اوقفنا امب؟ ددرگیمر ب ناشهمه هب مه اوقفنا رگید لؤس

هفیرش هی آیانعم لیلحت رد یتالؤس

هللا لصف رد «مه» • مهضعب؟

تسیک مهضعب هللا لصف رد مه ریعض عجرم رگید لاؤس

- ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰۰۰

نایاقآ زا یضعب طقف سپ

- ۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰.

هنززا یضعب رب

- ۰۰۰.

دروایب ماهبا هتساوخم هی آ؟ یضعب رب هداد لیضفت یضعب هک؟ یضعب نیا دنتسه مادک نآلا

- ۰۰. ۰۰۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰ ۰۰ ۰۰۰۰ ۰۰۰۰۰۰ ۰۰۰۰.

هفیرش هی آیانعم لیلحت رد یتالوؤس

• اوقفنا امب رد ءاب

یلع نوم اوق لاجرلا . میورب ولج روطنیمه ؟ تسایئاب هچ اوقفنا امب رد اب نیا نآلا رگید لاؤس ؟ مینادیمن هکیزیچ کی هب لیلعت ؟ ماهبا هب لیلعت . تساراد لیلعت ءاب دنیوگیم . امب ءاسنلا مینادیمن ؟ دنتسه یناسک هچ ضعب نیا ، ضعب یلع . مینادیمن ؟ دنتسه یناسک هچ مهضعب

یف تالوؤس ، ایاوز . دش زاب ناتفیرش نهذ رد ثحب نآلا ینعی . میداد ماجنا ار راک زایشخب کی نآلا دندرواین ادتبا نازیملا رد هک میناوخب ار لوزن نأش میهدب همادا هکنیا زالبق الاح . هدمآ هلمجل

هاگدی د زا هیآ یانعم یسررب ی یابطابط همالع

لَضَف امبِءاسننلا ىلَع نَومْأوقُ لاجرلا: ىلعات هلوق
مىقلا «مهلأومأ نَم اُوقَفَنَأ امبِءَ وِضَغَب ىلَع مُضَغَبُ لَللا
هَنَم ةغلأبم مايقلا و مأوقلا و، هرېغ رمأب موقى يذلا وه

لضفى ام وه ضغب ىلَع مهضغب هللا لصف امب دارملا و
وه و، ءاسننلا ىلَع عبطلا بسحب لاجرلا هيف ديزى و
ةدش نَم هيلَع عرفتي ام و، مهيف لقعتلا ةوق ةدايز
اهوحن و لامأل نَم دئادشلا ىلَع ةقاطلا و ةوقلا و سأللا
ىلَع ةينبم ةيفطاع ةيساسحإ ةايح ءاسننلا ةايح نإف
ام مهلأومأ نَم اوقفنأ امب دارملا و، ةفاطللا و ةقرلا
نَهتاقفن و نهروهم يف هوقفنأ

ينعأ اهيلَع ينبملا مكحلا نأ يطعي ةلَعلا هذه مومع و
ىلَع روصقم ريغ «ءاسننلا ىلَع نَومْأوقُ لاجرلا»: هلوق
لب هتجوز ىلَع لجرلاب ةيمأوقلا صتخي نأب جاوزأل
يف ءاسننلا ليبق ىلَع لاجرلا ليبقل لوعجم مكحلا
اعيمج نيليبقلا ةايح اهب طبترت يتلا ةماعلا تاهجلا
لصفب طبترت يتلا ةيعامتجالا ةماعلا تاهجالاف
فقوتي نيتلل الثم ءاضقلا و ةموكحلا يتهجك لاجرلا
وه يذلا لقعتلاب ناموقي امنإ، عمجمل ةايح امهيلَع
عافدلا اذك و، ءاسننلا يف هَنَم ديزأ عبطلاب لاجرلا يف
امم كلذ لك لقعتلا ةوق و ةدشلاب طبترى يذلا بربحلا
ءاسننلا ىلَع لاجرلا هب موقى

درادن طبر

«هتجوز و لجرلا نیب امب صاصتخالایف ره اظلال تاتناق تاحلاصللاف دعب هلق اما و»
قادصم رب تسایلک قیبطت باب زا.یتأیس ام یلع، رسمه و جوز.تسین درم و نز یارب رگی داجنآ
صاخ رب ماع و

۳۴۳ ص، ۴ ج، نازیملالریسفت [1]

هفیرش هیآ تادر فم یسررب

«نوم اوق» لاجرلا

، طلسم ینعی هن ماوق

تای آ رد مایق

، دنهدیم سابل ، دنهدیم اذغ اه نآ هب ، دننکیم هماقا ار اه نآ تایح ینعی ، «[\[1\]](#) طسقلاب نیم اوق»

امش رب لاوما ینعی مایق «[\[2\]](#) امایق مکلا هللا لعج یتلا مکلا اوما ءاهفسلا اوتؤت ال و » . تساه نیاه ب امش یتشیعم روما ماظن ماوق ینعی ، هن ؟ دناطلسم

کی ؟ تساه هچ همطعم هبعک دوخ ینعی «[\[3\]](#) سانلل امایق مارحلا یتبلا ةبعکلا هللا لعج » ! ؟ تساه طلسم مدرم رب هبعک دیوگب دهوخیم . دنکیم اپ هب هعماج یارب یهاگتسد و ماظن

نآ رد دنکیم بارشا «یلع» دوخ . مایق هدام زا تساه نشور مه یلیخ ، هدراد اپ هب ینعی «نیم اوق» کی فرص ینعی ، هیلع ماوق ، هلب . دربب نوریب مایق زا ار ماوق یانعم هکنیا هن یلو . ار هرطیس واک تحت نآ روما . دوشیم رجنم تیریدم هب هک تساه مایق . دشاب یروحنیم هک تسین مایق . تسه مه نشور و تساه

ار نانز روما هک دنتسه اهدرم . دیریگب رطن رد مه ار لوزن نأش . روما یدصتم ینعی اجنیا ماوق . دننکیم هرادا ، دنایدصتم

اهقف تاملک رد «ماوق»

رد اهقف لالدتسا خیرات . مینک یسررب مه ار اهقف لالدتسا خیرات هک تساه نیاه تساه مهم هک یزیچ یاهباتک رد ، مدرک وچ و تسج نم هک یاهزادنا ات . نآ زا ناشتشارب و هفیرش هی آ هب ناشبتک تساه ییانعم نامه کیدزن مه شیانعم اقاافتا و . دوشیم لالدتسا دراوم نیاه ب یلیخ هقف یمیدق . مدرک ضرع نم هک

یسوط خیش

لوا ترابع

دنیمارفیم ، اج ود رد طوسبم رد خیش

ينعني «موجاؤزا يَفْمَهَيَلَع انْصَرَف ام انْمَلَعْدَق» ىلعات هللا لاق
ةقفنلا و ةوسكلا نم جاوزالا ىلع نهل يتلا قوقحلا نم
ينعني «ءاسنلا ىلَعَنوم اوق لاجرلا» لاق و كلذ ريغ و رهملا و
لاق و جاوزالا ىلع نهل يتلا ءاسنلا قوقح نموم اوق مهنأ
يدلا لثم نهل» لاق و «فوغم لاب نهورشاع و» ىلعات
[4]«فوغم لاب نهيَلَع

وا هب ار شقوق همه دياب همه ىنعى ءاسنلا ىلع م اوق دنىوگ ىم ،تسا بللاج ىلىخ .سكعرب تسرد
تسا ىيانعم نأ كىدزن ىلىخ ،دنرىگىم مداخ ىانعم .سكعرب ناشىا مىنكىم انعم هطلس ام .دهدب
،دناىدصتم ىنعى نوم اوق .نارهوش و ناردپ ىنعى لاجرلا روم اىدصتم ىنعى ،مدرک ضرع نم هک
،نانز رما ؟دنتسه هکىدصتم

رازگتمدخ :م اوق

هک ،دوب ابىز ىلىخ اجنىا ،دناسرىم وا هب ار شقوق هب تمدخ ،تسه شررازگتمدخ ىنعى ىدصتم
نيذلا اهيأ اي .» .هفىرش هىأ قبط ؟دندروأ «ب» ارج «قوقح نموم اوق» .دندومرف روط نىا مه ناشىا
،طسقلاب م اوق ،قوقح نموم اوق «ب» دىوگىم ناشىا «هلل ءادش طسقلاب ني م اوق اونوك اونمأ
«جاوزالا ىلع نهل يتلا ءاسنلا قوقح نموم اوق»

ناترطن نىا .مدرگب دایز مه دشن ،مدرکن ادپ مه شلبق ،ىمىدق باتک کى طوسبم زا مه نىا
،دراد هدىاف ىهقف تالالدتسا خىرات ىلىخ ،دشاب

نىا هىبش .«هىلَع م اوق» .دنک دراو وا رب ار شقوق ار نىا دياب هک تسا ىروط ىنعى «ىلَع م اوق»
ادخ ،هطلس وحن کى نآلا ىنعى هن ،دلولا ىلَع مّقى نىا «دلولا ىلَع مّقى دلاولا نا» هک دىوگىم
«ىلَع مّقى» اما ،تسا فىعض دلو هک تسا تسرد .رازگتمدخ ىاباب هکلب .هطلس دىوگب دهاوخىمن
اما ،دهدىم تىالو صخش هب «ىلَع مّقى» .تسنى نىا ددص رد ،اباب هب دهدب ىتنطلس کى دهاوخىمن
،رازگتمدخ ،دشاب کلم لثم وحن کى هک انعم نىا هب هن تىالو

دوشب شنز ،دهدب مکح ىضاق و هاگداد دىورب ،درادن هک ردپ دنىوگىم ،دوشىم ضىرم هک ىسک کى
ىانعم هب ىلَع اب مّقى تقىقح رد اما .وا ،لاوما رب هدرک ادپ تىالو نآلا لاج ىا ىلَع ىنعى .شمّقى
لوق هب ،تسا (server) «رورس» ،تسا وا قوقح هب م اوق .وا رب طالسّم هن .تسا وا روم رب طالسّم
نم دىوگب هکنىا هن .وا هب دهدىم تمدخ ،وا هب دهدىم ورس .دنكىم قرف ىلىخ «رورس» اهىزورما
نم ىىوگىم ىتقو کى ار «ىلَع» .تسا هاگن ودّالّصا .ىهدب شوگ نم فرح هب دياب وت ،مناطلس
هن .ممکاح ىرازگتمدخ ىارب وت روم رب نم هک دىوگىم ىتقو کى .هدب نم فرح هب شوگ ،مناطلس
ىهدب نم فرح هب شوگ دياب وت هکنىا

هئارا رد تسا شروما رد م اوق .ناشىا هب تمدخ هئارا رد ءاسنلا روم اوق لاجرلا ىنعى «ىلَع»
رب مّقى ناطلس مىىوگىم ىتقو کى اما .هدش شرهوش م اوق نز مىىوگىم نآلا هکنىا لثم .تمدخ
شنهذ رد سک چيه ،رهوش مىق دوشىم هک نز .دىهدب شفرح هب شوگ مىىوگىم اجنأ .تسا تىغر
،تسنى شاهمزال ،تعاطاّالّصا .دهدب شنز فرح هب شوگ دياب رهوش نىا نآلا دىوگب هک دىآىمن
،اجنىا رد خىش موحرم شىامرف نىا ..تسا ىرازگتمدخ ىاضف ،تسنى تعاطا ىاضف ،شىاضف

مود ترابع

دنیامرف یم مه رگی دیاج ردخیش:

«لِللَّاحِظِ امْبِءِاسِنَّالِا ىَلَعَنُومُاَوْقُ لُاجِرلِا» ىلعات لاق
هنم و «مهل اوْمأْ نَم اَوْقَفَنَأْ امْب وَضَعَبْ ىَلَعْ مُهَضْعَبْ
ىلع ماوقلا و «نوم اوق» ىلعات هلوق امه دحأ: ناليلد
،كلذ ريغ و ةوسك و ةقفن نم هرمأب لفكتملا وه ريغلا

نهيلع ينعي «مهل اوْمأْ نَم اَوْقَفَنَأْ امْب وَ» هلوق يناتلا و
يف مُهَضْعَبْ اَنْضَرَفْ ام اَنْمَلَعْ دَقْ لاق و ،مهلاومأْ نم
هللا لاق و ،ةقفنلا بوجو ىلع ليلد اذه و «موج اوْرَأْ
»فُوْرَعْمَلِابْ نُهْتَوْسَكْ وَ نُهْقَزْرُهُلْ دَوْلُومَلِا ىَلَعْ وَ» ىلعات
[5]اهتوسك و اهقزر هيلع نأ ربخأ دق و جوزلا هل دولوملا و

و«دنروآيم ناشدوخ ار ىلع .دنزادنايمن ار ىلع دىنبب «رىغلا ىلع ماوقلا و»: دنىامرفىم
«هرمأب لفكتملا وه ريغلا ىلع ماوقلا»

ماوقلا و». دهذب شفرح هب شوگ دياب ىرگىد دىوگىم هچ ره هک ىطلسم ىنعى ماوق: دنىوگىمن
ار رهوش اّقىقد ىنعى «كلذ ريغ و ةوسك و ةقفن نم هرمأب لفكتملا وه ريغلا ىلع
،ىهذب رهوش فرح هب شوگ دياب ، تعاطا دروم ىنعى ماوق دنىوگب هکنىا اّج هب .دندرک رازگتمدخ
[6]تسا هاگن ات ود .هدش ضوع هغبص

ىلح همالع

هدرک قرف رآيسب اهترابع تدم نىا رد و تسا هلصاف نرق ود .تسا همالع «فلتخم» ىدعب باتک
تسا.

ةجوز تملسأ اذا: (ةياهنلا) يف خيشلا لاق: ٣٧ ةلأسم
ةمذلا طئارش ىلع لجرلا ناك و ،لجرلا ملسي مل و يّمذلا
اهيلا لوخدلا نم نّكمي ال ؤنأ ريغ ،اهدقع كلمي ؤنإف
ةرجهلا راد نم اهجارخا نم ال و ،اهب ةولخل نم ال و ،اليل
هب رطتنا ،ةمذلا طئارشب نكي مل نإ و .برحل راد ىلإ
و ،اهدقع كلمي ؤنإف ،اهتّدع اّاضقنا لبق ملسأ نإف اهتّدع
اهيلع هل لىبس الف ،ةّدعلا اّاضقنا دعب ملسأ نإ

رابخألا يباتك يف لاق هوحن و

وَأَنْ يَّسْجُمَ وَأَنْ يَّيْنُثَ وَأَنْ يَّيْنُثَ وَأَنْ يَّيْنُثَ (فالحل) ي ف لاق و
لوخذل لب ق ملسأ أمهأف، أي نث و رخآل و أي سوجم امهأ
اضقنا ىل ف قو، هدع ب ناك ن و، لالحل ي ف خسف لاقو
ن و، حاك نل ىل ف امهف، اهئاضقنا لب ق ملسأ نإف، هدع ل
نيباتك اناك اذا اذكه و، حاك نل خسفنا، هدع ل تضقنا
ةجوزل تملسأف.

اهجوز و ةجوزل ملسأ نيب قرف ال هأ ي طعي وه و
خسف لاق ي ف يباتك ريغ اهجوز و اهمالسا نيب و، يباتك
هدع ل دعب.

دمت عمال وه و سي ردإ نبا و جاربل نبا لاق هب و

هلوقل، ليبس و ةنطلس عون ةجوزل ىل ف جوزلل نأ: انل
ليبس ال رفاكل وءاسنل ىل ف نؤمأوق لاجرل ىل ف
هلل لءغجى نل و ىل ف هلوقل، ةملسمال ىل ف هل
[7]ألي بس نينمؤم لىل ف نيرفاكلل

نر، هملمسم كى اىآ هك دندومرف «هنطلس عون» هب دش لىدبت احنيا، دوب ىناسرتمدخ احنأ مأوق
«ءاسنل ىل ف نومأوق لاجرل» نوچ. دناوتىمن: دندومرف؟ هن اى دوشب رفاك درمنز دناوتىم، ناملمسم
دشاب رفاك هطلس دروم دناوتىمن تسا هملمسم و هنمؤم نوچ هملمسم و دراد نر رب هطلس رهوش
جوز دناوتىمن رفاك سب «هملمسمال ىل ف هل لىبس ال رفاكل و»: دندومرف دعب. دندكىم لالدتسا
اللبس نينمؤم لىل ف نيرفاكلل هلل لءغجى نل و»: ىل ف هلوقل» دوشب ناملمسم نر
[8]»

نإف»: دىامرفىم هىآ؟ درادن اى دراد ىدهاش هىآ دوخ راهطتسا رطن زا همال لالدتسا نيا امش رطن هب
هك دوشىم هدافتسا نيا زا «اوغب تالف، نعطانا» ىنعى. «اللبس نهىل ف اوغب تالف مكنعطأ
دندومرف دندرک رىبعت ار نيمه مه همال ف «اللبس نهىل ف مكل» شلبق. هدوب لىبس تعاطا زا لب ق
شىامرف رد هفىرش هىآ دهاش مه نيا «لىبس و ةنطلس عون ةجوزل ىل ف جوزلل نا» هك
[9]. ناشيا

و نيدلاولا و أمكسفنأ ىل ف ول و هلل ءدهش طسقلاب نيمأوق اونوك اونمآ نيدلا اهيا اي ؟ [1]
(۱۳۵ هىآ، ءاسنل هروس) امه ب ىل و هلل اف اريقف و اىغ نك نى نى بريقأ

۵ هىآ، ءاسنل هروس [2]

۹۷ هىآ، هدئامال هروس [3]

۳۲۴ ص ۴، ج ۴، هیامالال هق ف ی ف طوس بمل [4]

۲ ص ۶، ج ۶، هیامالال هق ف ی ف طوس بمل [5]

درد هق باس ءاملع تاملک رد مه و ثیداحا یاضف رد مه، تایبدا و هاگن نی [6]

ثیداحا رد

ام فصن ءاسنللا ءاطعلا ءلئاسم باوج نم بتك امي ف نانسن ب دمحم یللا ع اضرللا بتك و -5755 ءللا و لاجرلا یللا رفو كلالذل ف طعی لجرلا و تذخأ تجوزت اذلا ءأرمللا نأل ثاریمللا نم لاجرلا یطعی **نأ هیلل** و تجاتحا نأ **ركذلا لایع ی ف یثنألا** نأل یثنألا یطعت ام یلثم ركذلا ءاطعلا ی ف یرخأ رفوف جاتحا نأ هتقفن ب ذخؤت ال و لجرلا لوعت نأ ءأرمللا یللا سیل و **هتقفن هیلل و اهلوعی** **هللا لصف امب ءاسنللا یللا نومواق لاجرلا** -لج و زع هللا لوق كلال و كلالذل لجرلا یللا (350ص ؛ 4ج ؛ هیقفللا هرضحی ال نم) **مهلاومأ نم اوقفنأ امب و ضعب یللا مهضعب**

م مهنوملطي ال و مهیلل نونحی و مهیللهأ یللا نولواطتی ال نیذلایتمأ نم لاجرلا ریخ ص لاق و (216-217ص ؛ قالخالل مراكم) ءیآلا ضعب یللا مهضعب هللا لصف امب ءاسنللا یللا نومواق لاجرلا أرق

ی: مق ریسفت

مهلاومأ نم اوقفنأ امب و ضعب یللا مهضعب هللا لصف امب -ءاسنللا یللا نومواق لاجرلا هلوق و :لاقف ءاسنللا هللا حدم م ث -ءاسنللا یللا **اوقفنی نأ لاجرلا یللا هللا صرف** ینعی (،هنع اهوز باع اذلا اهسفن طفحت ینعی هللا طفح امب بیغلل تاطفاح -تاتناق تاحلاصلاف (137ص ؛ 1ج ؛ یمقلل ریسفت

ج: جارب نبا

جاوزألا یللا نهل یثلا قوقحللا نم ینعی «**موجأوزأ ی ف مهیللا انصرف ام انملع دق**» یللاعت هللا لاق **نومواق مهنأ ینعی** «**ءاسنللا یللا نومواق لاجرلا**» لاق و :كلذ ریغ و رهمللا و ءقفنللا و ءوسكللا نم **جاوزألا یللا نهل یثلا ءاسنللا قوقحب**

ام امهنم دحاو لكلا نا ینعی «**فوزع ملاب نهیللا یللا لثم نهلا و**» لاق و «**فوزع ملاب نهوشرأع و**» لاق و یذلا لثم جاوزألا یللا تاجوزلل نا كلذب دری مل و ،بوجولا ثیح نم امهنی ب عمچی هبحاصل هیلل و نهیلل قافنللا و ءوسكللا تاجوزلا قوقحف ءفلتخم قوقحللا نال ،قوقحللا نم تاجوزلا یللا جاوزألل ،تاجوزلا یللا جاوزألا قوقح و ،تاجوزلا یللا جاوزألل كلذ نم ءیش بجی سیل و ،رهمللا و ینكسللا (نبال) بذهمللا)هانركذ ام ال دارمللا سیلف هارت امك رخآلل فلاخم اذه و عاتمتساللا نم نیكمتلا (225 ص ؛ 2ج ؛ جاربال

ی: دنوار

مهلاومأ نم اوقفنأ امب و ضعب یللا مهضعب هللا لصف امب ءاسنللا یللا نومواق لاجرلا یللاعت لاق و

نم هرمأب لفكتملا وه ریغلا یللا ماوللا و نومواق هلوق امه دحأ :كلذ بوجو یللا نالیلد هیف و نم نهیلل اوقفنأ ینعی مهلاومأ نم اوقفنأ امب و هلوق یناثللا و **كلذ ریغ و ءوسك و ءقفن** (116ص ؛ 2ج ؛ نآرقلا هق ف).مهلاومأ

نوموقي مهنإ ي أضعب ىلع مهضعب هللا لضف امب ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا ىلاعت لاق **قفني نا و ءارملا رمأ ربدې نا لجرلا ىلع بجې** هنأ ىلع ءيآلا تلدف **نهبيدأتب و نهرمأب** تايعيطم تاحلاصلاف اهتعاطل اقحتسم اهيلع امئاق هنوكل ءلع اعم هقافنإ و هلضف نأل **اهيلع** نم مزلي ام و هلاح و هتياعر نم بجي ام و هلام نم نهجاوزأ هنع باغ امل تاظفاح نهجاوزأل و هلل (192ص ؛ ج2 ؛ نآرقلا هق ف)هلل اهسفن اهتنايص

٩٦-٩٧ ص: ٧، ج٧؛ ءعيرشلا ماكحأ يف ءعيشلا فلتخم [7]

يانعم ،مايق و دنك ىم رىىغت مأوق رىسفت رد ءاهقف تاملك رد چىار تاىبدا ،همالع بانج زا دعب [8]
:درىگ ىم دوخ هب هطلس

نىققحم لارخف:

حاكنلا لطب جوزلا ملسي مل و ءدملا تضم و لوخدلا دعب نييمذ اناك و اهجوز نود ءجوزلا تملسا اذا ،سيردإ نبا و ،جاربل نبا و فالخلال يف خيشلا رايتخا وه و يدنع و يدلوا دنع

نم نكمي ال هنا ريغ اهدقع كلمي هنإف ءمذلا طئارش ىلع لجرلا ناك اذا ءياهنلا يف خيشلا لاق و بربال راد ىلإ ءجهلا راد نم اهجارخإ نم ال و اهب ءولخل نم ال و اليل اهيلإ لوخدلا

ىلع طلست هل رفاكلا نم عيش ال و **ليبس و طلست هتجوز ىلع هل جوز لك** نا (انل) (ىلوالأ ءمدقملا امأ) رفاكب ءملمسلا جوز نم عيش ال قدص مزلتسي كلذ و لىبس ال و ءملمسلا 'نَلَو ىلاعت هلوقلف (ءيناثلا ءمدقملا امأ و) **ءاسنلا ىلَع نؤمأوق لاجرلا ىلاعت هلوقلف** ص: 3، ج3؛ دءاوقلا تالكشم حرش يف دئاوفلا حاضيإ) **أللبس نينمؤملا ىلَع نيرفاكلا للؤلل لَعَجِي** (103)

اهجوز اذإف مادختسالا ءعفنم و عاتمتسالا ءعفنم هتمأ نم نيتعفنم كلمي ديسلا نا ملعا :لوقأ اهملسي و راهنلا وه و اهتقو يف اهيفوتسي فيرخألا ءعفنملا تيغب و اهيتعفنم ىدحا ىلع دقع ءاسنلا نيب مسقلا يف ليعوتلا هيلع و ليللا وه و عاتمتسالا و ءحارتسالا تقو جوزلا ىلا كلذ هل نكي مل سكعلا ديسلا دارأ ول اذهل و ابلعا

و اهل هدرفي هراد في تيغب في اهنكسي نا ديسلا دارأ ول هنا اهيلع نيققحلا عامتجا ىلع عرفتي و ال ءجوزلا نأل جوزلا رايتخا ميذقت يّج و يدلوا دنع حصألا مّدقي اهي رايتخاف اهجارخإ جوزلا دارأ ... سكعلاب لب اهل هتيعبت جوزلا ىلع قحتست

وَضْعَب' ىلَع مْضَعْبُ هَلَلالْضَف امب ءاسنلا ىلَع نؤمأوق لاجرلا ىلاعت هلوقل لوألا يذنع قحلا و **ىلوا وه يذلا صخشلا ىلع مأوقلا ىنعم** و ءمألا و ءرحلا في ماع وه و مّهلؤمأ نم أوقفَنأ امب **ولف ءيببسلا ءابلا** نأل ءقفنلا ببسب كلذ ناك اذإ رخآ ىلا عضوم نم هللقن كلذ و **هرمأب** 168- ص: 3، ج3؛ دءاوقلا تالكشم حرش يف دئاوفلا حاضيإ)اهيلع ءقفنلا قحتست مل هعم اهلقني مل (169)

دادقم لضاف:

،اهعضب كلمل مزلتسم وه و اهعفانم عيمل كلالم ديسلا نال ،دقع ىلا جاتحي ال هنا (ءيناثلا) ،لصاحلل ليصحت اهيلع دقعلاف

هل الالح تناكف هتعضابم تكللم الهف اهدبع عفانم عيمل ءكلام ءارملا :تلق نا

ن:ناهجو هيلع اهميرحت ىلع لدي اضيأ و .عامجال و صنلاب كلذ جرخ :تلق

ال هنا لوقن نأ اما دبعلال و ،امات اكلع عضبلل اكلام نوكي نأ ئطاوالا يف طرتشي هـأ -«لوالا» زوجي ال كلذل و ،كلملل صقنل حيبتسي الف اصقان اكلع كلمي وأ ،رهاظ ميرحتلاف ائيش كلمي اهوؤطو ةمألا يف اكارشلل دحل

ةمكلحال دض وه و ،اعم هيلع اموكحم **امكاح** امهنم دحاو لك نوكي نأ مزل اوعضب هتكللم ول -«يناثلا» ضُعَبْ 'ىلَعْ مُمَّضُعَبْ هُلالْ لَضَفْ اُمَبْ ءاسننل ىلَعْ نَوْمُؤَقْ لُاجْرُلْا هلقوب ىلاعت هل ةدارمل (١٦٩ ص: ٣، ج: عئارشلا رصتخمل عئارللا حيقتنلا)

م:اكحأ اهي ف ةيالانم

نيرمأب كلذل لعل و **ةسايسلال و ةيالولال مايق نهيلىل مهل** ي «ءاسننل ىلَعْ نَوْمُؤَقْ لُاجْرُلْا» نأ 1- نسح و لقعلال لامك نم ةريثك رومأب نهيلىل لاجرلا لضع ةلالا نأ وه و ةلالا نم يبهوم امه دحا ةماقلا و ،ةيالولا و ةمامالا و ةوبنلاب اوّصخ كلذل و ،تاعاطلا و لامعألا يف ةوقلا ديزم و ريبدتلا امهيناث و .كلذ ريغ و ثرالا يف بيصنللا ديزم و ،رومألا لك يف مهتداهش لوبق و ،داهجال و رثاعشلل ابالا و امهنيب ةكرتشم حاكنلا ةدئاف نأ عم ،رومألا نهوطعي و نهيلىل نوقفني مهنا وه و يبسك ببسب ي ةيردصم ام و ،ةيببسلل «ؤوقفنا أمب و» هلقو يف و «ةلالل لضع أمب» هلقو يف مل ةنال ءالضفلا ضعب لاق ؟نهيلع مهل لضع امب لقي مل امنا و ،مهقافنا ببسب و ةلالا ليضفت و لاجرلا نم ريثك نم لصفأ أرم نم مك ةنال ءاسننل نم ةدحاو لك ىلع لاجرلا نم دحاو لك لصفني نم مزلي ال و :لاق ةلصفملا أرملا و لصفملا لجرلا لخدي ابيلغت ركذمل ريمضب اء امنا صخشلا ىلع صخشلا ليضفت فنصلا ىلع فنصلال ليضفت

ناك اذا ةنال ،ىعدملا نيع وه يذلا فنصلال ليضفت ىلع ليلد ةيالال يف نوكي ال ذئنيح ف :تلق فنصلال ليضفت ىلع ليلد ي أف سكلعالب و ءاسننل صاخشا ضعب نم لصفأ لاجرلا صاخشا ضعب ص: 2، ج: نأرقلا هقف يف نافرعلا زنك) .هلاح ىلع قاب لاؤسللاف دارملا وه يذلا رخألا فنصلال ىلع (21١-٢١٢)

ىلج دهف نبا

و لوخدلا لبق ناك نإ لالحال يف خسفنا هنود «يملذلا ةجوز ي» هتجوز تمللسا ول و :هارث باط لاق نم نكمي ال و ،ايقاب هكاكن ناك ةمذلا طئارشب ناك نا :ليق و ،هدعب ناك نإ ةدعلا ءاضقنا ىلع فقا اراهن اهب ةولخل نم ال و ،اليل اهيلع لوخدلا

ضعب نع جارد نب لي مجة ياور ىلع اللوعم رابخألا يباتك و ةياهنلا يف خيشلل يكحمل لوقلا :لوقأ هتأرما تمللسا اذا يسوچملا و ينارصنلا و يدوهيلا يف :لاق هـأ مالسلال امهيليلىل امه دحا نع انباحصا مالسلال راد نم اهب جرخي كرتي ال و ،امهنيب قرفي ال و ،امهكاكن ىلع امه:لاق ؟ملسي مل و ،هلبق لجرلا نع مالسلال هيلع اضرلا تلأس :لاق يطنزبلا ءحيصب ءضراعم و ،ةلسرم يه و رفكل راد ىلج :تلق ،هللحت مل تمللسا اذا :لاق ؟هعم ميقت نأ اهللحي له ،ملستف ،ةينارصنلا ءجوزلا هل نوكي ديدج جيوزتب ال ،ال :لاق ؟حاكنلا ىلع نانوكي أ كلذ دعب جوزلا مللسا نإف كادف تلجع

نأل . ةمالعلا و فنصملا هراتخا و سيريذا نبا و يضاقلا راتخم وه و فالخلال يف لاق لوالاب و رفاكلا و «ءاسننل ىلَعْ نَوْمُؤَقْ لُاجْرُلْا» ىلاعت هلقول ءجوزلا ىلع **ةنطلس عون جيوزتلا** «ألبيسننل نمؤملا ىلَعْ نيرفألل ءلالل ءلجج ي نل» ىلاعت هلقول ،ملسملا ىلع ءنطلسلا ي ف نم (298 ص: 3، ج: عفانلا رصتخمل اعرش يف عرابلا بذهملا) ءمدقتملا ياورلل و

ىلجناج:

مُضْعَبٌ لِّلْأَلِّصَفِ أَمْبِءِاسِّنِّالْا يَلَعَنُومُأَوْقُ لِّلْأَجَّرِالْا ءاسننل ءروس ىف ىلعات هلوق ءسماخل ءيال
يتاللل وءللل لظفح أَمْبِءِءِغَلِّلْا تاطفأحُ تاتناقُ تاحللأصلأفُ مولاومُأُ نَم اَوْقَفَنَّا أَمْبِءِءِضْعَبُ اىلَع
نَهْيَلَع اَوْعَبَت اَلْفُ مُمْكَنَّعَطُأُ نِإْفُ نُهُوبِرْضَا وَعَجَاضَمُالْا ىف نُهُورْخُها و نُهُوطْعَفُ نُهُزُوشُنَّ نُوْفَأَحَت
نآ ببس هب **دوخ نانز رب دننابلل اغ و نايللو نادرم** ىنعى (34) آري بَك اىلَعَنَّا لِّلْأَلِّصَفِ اَلْاىبَس
هك نآ ببس هب و لامك تافص زا ىراىسب رد نانز رب ار نادرم ىلعات ىادخ تسا هداد ىتداىز هك
(340 ص: 2، ج: 2؛ ىهاش رىسفت) دشخبىم

ىلىبدر اققحم

و نهرومأب نوموقى ضْعَبُ اىلَعَنُومُضْعَبُ ءللل لَصَفِ أَمْبِءِاسِّنِّالْا يَلَعَنُومُأَوْقُ لِّلْأَجَّرِالْا ءعبارل
نهىلَع مءاىل ىلعات ءللل لىضفت ببسب **مهتتير ىلَع ءالولا ماىقك نهىلَع نوطلل سى**
ص: نآرقلل ماكأ ىف ناىبلل ءذب) مهلاومأ نَم نهىلَع نوقفنى ام ببسب و هرىغ و لقعلل لامكب
(536)

داوج لضاف

لللَع و **مهتتير ىلَع ءالولا ماىقك رىبءلل ىف نهىلَع نومىق** «ءاسننل يَلَعَنُومُأَوْقُ لِّلْأَجَّرِالْا»
ن: ىرمأب كلذ ىلعات

لاجرل اى «ضْعَبُ اىلَعَنُومُضْعَبُ» هلىضفت ببسب ىا «ءللل لَصَفِ أَمْبِءِءِضْعَبُ» هلوقب هىل ىراشأ ىبهوم
و لامعأل ىف ءوقلل دىزم و مزعل و رىبءلل و ىأرلل نسح و لقعلل و ملعلاب كلذ و ءاسننل ىلَع
ىه و ىربكلل ءماملل مهىف و ءاملعلل و ءمئألل و ءآىبئالل مهنم نأ و ،مىرلل و ءىسورفلل و تااعطلل
كلذ رىغل ىل ءبطخلل و ناذألل و داهجل لهأ مهنأ و ،ءالصلل ىف مهب ءادئالل ىه و ىرغصلل و ءفالخلل
ن. نهىلَع لىضفلل بىجوأ مَم

و بىلغتللاب ال لىضفللاب قحتسى امنا ءىالولل نأ ىلَع لىلد هىف و : فاشكلل ىف لاق
هىلَع ىلَع ىلَع مَّدَقَت نَمىف دىن مل أناف هئاسل ىلَع ءللل هارأ مَم اذه تللق ،رهقلل و ءلاطئسلال
و ءلحم ىف فرع امك ءىالولا اهب قحتسى ءلضف هلآ و هىلَع ءللل ىلص ىبنلل دعب مالئسلال
ام عىمج و ءقفنلل و رهمللك نءحاكن ىف «مولاومُأُ نَم اَوْقَفَنَّا أَمْبِءِءِو» هلوقب هىل ىراشأ ىبسك
(258-257 ص: 3، ج: 3؛ ماكألل تاىآ ىل ىل مافألل كلالسم) هىل ىل نوحاتحى

ىاهاضف رد ،رىس نىا اما .تفرگ رارق ىسررب دروم اهقف تاملك رد ،«مأوق» ى هملك ىخىرات رىس [9]
ت: سى ىرگىد هئوگ هب ىرىسفت

ن: ىامرف ىم طوسبم رد دوخ ناىب دننام ،ناىب رد ىسوط خىش

ءاسننل ىلَع لاجرل «هلل لىضف» امل رىبءلل و بىدأتللاب (ءاسننل ىلَع نومواق لاجرل) : ىنعمل و
للاقى و .سفنلل نود امىف صاصق هتأرما و لىرلل نىب سىل :لوقى ىرهزلل ناك و .ىأرلل و لقعلل ىف
ىف ناىبئل) .**مهل و هلل ءعاطللل ءارملا رمأب نوموقى مهنأ**: هئنعم و .ماىق و ،ماوق و ،مىق لىر
(189 ص: 3، ج: 3، نآرقلل رىسفت)

ن: دراوم هب هطلس دىقت اب هئبلل ؛دننك ىم انعم هطلس هب ار مأوق **ىسربط موحرم** اما

ىنعمل

لاقف ءاسننل رمأب ماىقلل ىف مهلىضف هبىقق ركذ ءاسننل ىلَع لاجرل لىضف ىلعات نىب امل
و **رىبءلل ىف نهىلَع نوطلسم ءاسننل ىلَع نومىق** ىا «ءاسننل ىلَع نومواق لاجرل»

ٲي لوت ببس نايب اذه «ضعب ىلع مهضعب هللا لصف امب» **مىلعتلا و ءضاي رلا و بيأتل** انسح و لقعلا و ملعلاب نهىلع لصفلا ءايز نم مهل امل نهرمأ هللا مهالو امنإ ٲأ نهىلع لاجرلا مهميوقت ءلع نايب كلذل لك ءقفنلا و رهمل نم نهىلع «مهلاومأ نم اوقفنأ امب و» مزعلا و ٲأرلا (68-69 ص، ج3، نآرقلا ريسفت ٲى فاىبال عجم)نهرمأ مهتيلوت و نهىلع

:دسرىم دوخ روهظ و زورب جوا هب عماجال عماوج رد بلطم نىا و

مهاىاعر ىلع ءالولا موقت امك ىهنلا و رمألاب نهىلع نوموقي «ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا» دق و ءاسنلا ىنعى «ضعب ىلع» لاجرلا مه و «مهضعب» هللا لىضفت ببسب ؛امواق اومس كلذل و (253-254 ص، ج1، عماجال عماوج ريسفت)ءايشأ لاجرلا لىضفت ٲى ركذ

:دوب هءش ناىب تروص نىا هب فاشك رد هك ىترابع

نع فاشكلا) **اىاعرلا ىلع ءالولا موقى** امك ،نىهان نىرمأ نهىلع نوموقي ءاسنلا ىلع نومواق (505 ص، ج1، لىزننلا ضمواغ قئاقح

:تسا بوشآرهش نبا مالك ،هاكن نىا زا ىكاح تارابع رگىد زا

ٲى ال حلصت ال ءماملا نا ىلع ءالاد هٲى ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا -هناحبس هلوق نأل مهىلإ ىحون الاجر ال كللق انلسرأ ام و هلوق ءوبنلا مكح كلذل و **ءاسنلا نود لاجرلا** ؛ ج2 ؛ (بوشآرهش نبال) هفلتخم و نآرقلا هباشتم).دعبأ هنم ءفنأل و سنأ هلکش ىلإ لكشلا (28ص

:دنىامرف ىم لامعالا لابقا رد زىن **سواط نبا دىس**

لج هللا ناسحإ لىصفت ءىفكى ملعيل هىلع هللا ناوضر دوا [اندج] مأ ءىاور مامت ركذن نح و هب كصاصتخا و هل كصالخا و هلالج لج هلل كتلماعم نوكت نأ كسفنل عنقت الف اهىلإ هلالج **ىلع نومواق لاجرلا و** ءالقعلا اىاعر ءاسنلا و ءأرما نود هتباجا و هتمحرب رفظلا ٲى لصوتلا ؛ ج2 ؛ (ءمىدقلا - ط) لامعألا لابقا).هتيعر نم دحاو نود نوكنى نا سىئرلاب حىبق و **ءاسنلا** (663ص

نسح مام هبطخ رد هنومن ناونع هب .درك بىقعت زىن تاىاور زا ىخرب رد ناوت ىم ار هاكن نىا دهاوش دىامرف ىم لمج گنج ىارجام رد مالسلا هىلع

لاقف ع نسحلا مهىف ماق ع نىنمؤملا رىمأ باتك مهعم و ءفوكلا سىقى و رامع و ع نسحلا لزن امل و مكلا نىرفنتسم مكانىتأ دق و هتلمج مكىفكى ام ع نىنمؤملا رىمأ نم ناك دق سانلا اهىأ» **نم ٲه** و ءشئاعب اجرخ و امهتعىب رىبزلا و ءحلط ضقن دق و برعلا مانس و راصنألا ءهبح مكناًل مل نئلهللا مىا و **ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا لج و زع هللا لاقامك نهىأر فعض و ءاسنلا** اورصناف سانلا رئاس و راصنألا و نىرجاهملا نم هعبتى نمب لج و زع هللا هنرصنل هورصنت (245 ص، ءرصبال برح ٲى ءرتعلا دىسل ءرصنلا و لمجال)مكرصنى مكبر

و ضرألا ىلع ءامسلا لصفك ص ٲىبنلا لاق ءاسنلا ىلع لاجرلا لصف ام عباسلاب ٲىنربخأف **قلخ ام لاجرلا ال ول ءاسنلا اىحت لاجرلاب** و ضرألا اىحت ءاملابف ضرألا ىلع ءامل لصفك **ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا لج و زع هللا لوقل ءاسنلا** هتىقب و هتلفف نم و نىطنم مءأ هللا قلخ ص ٲىبنلا لاق اذكه ناك ءىش ٲىل دوهىلا لاق **ضعب** ٲى ءاسنلا ىلع لاجرلا لصف نىب دق و ءنجال نم هللا هلزنأف مءأ ءاسنلا عاطاء نم لوأ و ءاوح تقلخ مهبىصى ال لاجرلا و ءراذقلا نم ءدابعل نهنكمى ال و نضحى فىك ءاسنلا ىلإ ىرت ال اىندلا (193-192 ص، ج1، قووصلل ىلامالا)ثمطلل نم ءىش

هفیرش هی آییانعم لوا ی هیال یاضف رد نونکا ام هک تفگ ناوت یم ،تایاور هتسد نیانیبت رد
نیامک تسین انعم رتالاب یاه هیال و بتارم رکنم هلاقم نیامی تسه لوزن نأش هب تیانع اب
نوم اوق لاجرلا هی آ هب رطان تایاور هدهاشم یارب.دش دهاوخ نایب (هیلوط تیم اوق ثح بم رد)همادا رد هک
دیامرف هعجارم **۱ هرامش تسویپ** هب ءاسنلا یلع

هفیرش هیآ یبتارم نایب

انعم لوا هیال (فلأ)

نیا زاغآ هطقن . میورب ولج دش رارق لوزن نأش اب . مینک یسررب دیاب ار لصفم تاحیضوت نیا الاح
ضعب ینعی «مهضعب هللا لصف امب» دش . میدمآ رد اه نیا و ءاسنلا ضعب زاءال عف نآلا هک دش
«ءاسنلل مهتیمأوق یف لاجرلا ضعب یلع لاجرلا

یلع نومأوق جاوزالا هک دومرفیم هیآ ،دوب نیجوز هب طوبرم تایآ رگا هک تسا نیا تالؤس زا یکی
نهیلع هللا مهلصف امب مهتاجوز یلع نومأوق جاوزالا :دوب گنشق یلیخ نهتاجوز یلع ،تاجوزلا

ردپ : «ضعب یلع مهضعب»

رهوش / رس مه

دراد قالطا هیآ دن دومرف ییاب طابط یاقآ مه اذل . درادن تیجوز هرتاد صوصخ هب یطبر دوشیم مولعم
اب ؟مینکب یریگولج تسا نیجوز هب طوبرم هک شلیذ رطاخ هب ءاسنلا و لاجرلا زا ام دراد یموزل هچ
رس تبحص . تسین نیجوز رس تبحص نآلا . تسا نشور یلیخ مینکیم ضرع نم هک ینایب نیا
لاجرلا الاح . وا نز و تسا وا رتخد هک یرتخد و داماد اب تسا نز ردپ . درم هداوناخ اب تسا نز هداوناخ
دن تسه مأوق ،ار نانز دننکیم ریبدت دراد نادرم زا یشخب ،نادرم ینعی

دش لزان هیآ دیدرگرب دنیوگیم هدمآ هتفرگ ار شررتخد تسد نآلا نیا هک ییاضف رد دیورب امش
لاجرلا ،دینک عورش فک زا متفگ ؟دنتسه هچ لاؤس نیا رد نآلا لاجر . ءاسنلا یلع نومأوق لاجرلا
لاجرلا نآلا عف ،میسر یمأدعب اه نآ هب . عماج یارب نآ دیرجت ینعم رد دیورن ؟دنتسه هک اچنیا
دن تسه هراک ود ره . شرهوش مه رتخد ردپ مه ،مراد لوبق دنیامرفیم هیآ ینعی . ءاسنلا یلع نومأوق
تاجوز دیوگیم ن اذل . دنتسه ءاسن مأوق همه اهرهوش اب اهنز ردپ

هللا لصف هک وحن نیا هب ،امب ؟روطج . ءاسنلا یلع نومأوق لاجرلا دیوگیم دراد هنحص نیا نآلا
،اوقفنا امب و . تسا شیاباب مه یکی نآ ،تسا شاهناخ رد ینعی ،رهوش یکی . ضعب یلع مهضعب
لعفلاب قافنا دیاب تسا شنز نآلا مه نیا . هدرک شگرزب ار نیا یرمع کی وا ،دندرک جرخ مه ناشهه
دنکیم یزاسزاب دراد ار لوزن نأش هنحص ،تاحلاصلاف مدرک ضرع هک عیرفت ءاف تقو نآ . دنکب
نومأوق لاجرلا هعماج هندب رد ،اچنیا دن دمآ دندرک اوعد رفن ود نآلا دیوگیم . هعماج لک ؟ هچ هب تبسن
امب و تسا رهوش لعفلاب نآلا ناشیشخب هک یوحن نیا هب ،هللا لصف امب و دش رارق ءاسنلا یلع
،اوقفنا

قفافوت و حلص یاضف رد

عیزوت عیرفت ءاف . تاحلاصلاف . زشان ریغ ینعی نیحللص . تاحلاصلاف ؟دوشیم هچ هرابود

هناخ . تسین لکشم هک اه نیا « هللا طافح امب بیغلل تاطفاح تاتناق تاحلاصلاف »
ققحم لیضفت . دروایب دریگب ار شیاباب تسد مه دوریمن تسا ققحم مه هللا لصف ،شرهوش

تسا تسرد شیا هراک همه بیغلل تاطفاح تاتناق تاحلاص .تسا

رهوش اب مدقت : زوشن یاضف رد

لیکشت یم مدقت کی مه اب داماد و نز ردپ هک یرتسب نیا رد « نه زوشن نوافخت ی تاللا و » اما و دنتسه و دندوب ماوق مه همه هک یلاح نیع رد ،دنراد هبتر رگید یضعب رب ناشیضعب هک دنداد یروف اجنیا ؟ مینکب راک هچ اجنیا . نه زوشن نوافخت میدم آلاح رتسب نیا رد . دندنکیم مه قافنا . « نهوطف » هدام هلحرم کی زونه .تسا رهوش اب قح اجنیا . هن . دنک صاصق دروایی ار اباب دورب و . دنک هطعوم دیاب دوب رگا یتح مه اباب ،تسا رهوش ،تسا رهوش دوخ ؟ تسوی یارب نهوطف تروص مطل هک یبرض نیمه ، « نهوبرضا و » .تسا رهوش یارب نیا هک « عجاجضملا یف نهووجها دهاوخم ار هداوناخ نایک . فرط دوشب دهاوخم زشان وحن کی دیوگب دهاوخم هیآ ینعی .دوب هتفرگ همه تسه شحیضوت تیاور رد هک یبرض نآ اب .دوشب نینچ دیراذگن برض اب امش .دنزب مه هب .تسا لوزن نأش رد عوضوم و مکح بسانت ، قفاوم الماک « نهوبرضا و » .دینادیم

ردپ اب تئیمکح : قاقش یاضف رد

حلاص هک تسا ینز و میدم آ ،هلب الاح .لوزن نأش نیا اب تسا نشور ردقچ « قاقش متفخ نإ و » اما لح راک نهوبرضاو اب ،نهووجهاو اب نآلا ینعی .دیسر قاقش هب ،دش در رگید مه زوشن فوخ ،دوبن « ؟ تسوی درم نآ .دهدیم وا هب یجراخ لیضفت لاعتم یادخ هک تسه درم رگید یکی نآلا .دوشیمن هب نآلا هک .دسریم وا تبون دشاب نز ردپ رگا الاح ، « اهلهأ نم امکح و هلهأ نم امکح اوثعباف ینادیم راک مه ،یقوقح راک مه .دهدیم ماجنا دراد راک اهلهأ نم امکح و .دیای هرابود نآلا مکح ناونع «امهنېب هللا قفوي احالصا اديري نإ » .دهدیم شقن نآ هب هفیرش هیآ هک ،یجراخ

رد تسه هراک مه نز ردپ اماوق هک لاجر تسا یروط لاوا ینعی مهضعب هللا لصف دیوگیم دراد هیآ سپ هدماین قاقش هک یمدام ات .دیای شبیپ قاقش هک تسا یثقو نآ ولو شاهدر اما یعامتجا ماطن شبیپ دورب نز نیا هب دهدیمن هزاجا .دیربن نوریب ار فرح دیامرفیم ادخ ،تسه هناخ نوردنا زوشن جراخ رهوش هدهع زا دشن رگا ؟ هچ دعب .دنک تیریدم ار وت دیاب رهوش ،نامب اج نیمه دیوگیم .شیاباب نشور عیرفت ءاف ،تایصوصخ اب یورب ولج رگا انب نیا یور تقو نآ .امکح اوثعباف تقو نآ دش راک دراوم ؟ تسیچ نداد حیضوت «عیرفت ءاف» مه ،تسا هون نایب «ءاب» مه .تسا

دنتسه وا هداوناخ ناشیاهدع ،دنتسه رهوش ناشیاهدع کی هک وحن نیا هب ءاسنلا یلع نوم ماوق لاجرلا هیآ قبط ،دیهدب شقالط ار نز نیا رهوش ادرف رگا نآلا .دنتسه ماوق مه همه و .دنتسه شرپ ؟تسا یک «مُه» نآلا اجنیا ،مهضعب هللا لصف امب نشور یلیخ .هلب ،هدرک نییعت قاصم هفیرش لعفلاب لیضفت ینعی ،یرهوش تمس زا رهوش نیا هکنیا ضحم هب ینعی .ردپ ؟دراد لیضفت هک تاجوز و جوز طاقف رگا دوشیمن قاصمیب هک هیآ .اباب دوشیم ددرگیمرب مهلّصف ،داد شقالط تفر .درادن قاصم رگید هیآ .ماوق یب دوشیم نز نیا ،نوم ماوق لاجرلا ؟ هچ داد شقالط ،دیوگب

انعم نیا یقوقح لیلحت

هداوناخ یاقب ≠ صاصق مکح

دریگب تروص صاصق ،هداوناخ صوصخ رد هک تسین نیا هب هداوناخ مظن یاقب تمکح تسا مولعم .تسا ناعل شریطن

ناعل

دنشاب ات هس رگا. دنشاب دیاب ات راهچ. دهب تداهش انز یارب دهاوخی میوگی م [1] ناعل دروم رد ماطن رد امش. دنکیم قرف رهوش. دنکیم اعدا دراد رهوش، تسا رهوش الاح اما. دینزب فذق دح دیاب میوخی ات راهچ انز یارب ام، شاب رهوش، درادن یقرف نارگی د اب رهوش دیوگی م عامتجا

نآ یانز هک دوشیم دراو یلحم رد وا؟! دندوب اچک ات راهچ هک ییاج دسریم رهوش هک تسا یلاح رد نی تسین نز وا یارب نز نی رگید یلو، درادن مه رفن راهچ، دوشب دراو دناوتیم هناخ رد. دنیبیم ار اه میوخی م ار دهاش ات راهچ ام. شاب رهوش، میرادن اه نیاب راک ام: دیوگب عرش.

شنز دش دراو هک یرهوش، دوشیم ن هداوناخ رگید هداوناخ نی دیوگی م اقب تمکح یور دیآیم عرش نی اچنی. نآ لاثما ای، زاسب نز نیاب دیتسین ات راهچ نوچ، تسا یروج ره میوگب، دید انز لاج رد ار دیآیم ولج ناعل.

انز نم. نز هک یدرک اعدا یدمآ هکنی فرص هب، رهوش یوت هب مینزیم ن بوچ یراد اعدا وت میوگی م رفن کی هک یرهوش یارب، دوشیم ن یراج وت رب مسق. «باذعال هنع عردی» دوشیم رازگرب ناعل، هدرک الاح، یباسح همه، لداع، دنداد تداهش دهاش ات هس. هن؟ باذعال مهنع عردی دهاش هس رد ایآ اما. تسا دیروخب مسق دح دیاب، دیتسه رفن هس رگا. درادن هدایف مسق. دیوگی م تسار هک دندوب مسق مَسَق ایب. دینکب ناعل امش دنکیم دراد مسق یاعدا. تسا رفن کی رهوش اما. هنایزات و دیباوخب روخن مه مسق دح، روخب.

عامتجا رد یرگید. دراد ار شدوخ صاخ راثا هداوناخ لیکشت هکنی رطاخ هب؟ منکیم ضرع اچ ار نی ایب دز ات هک میوگب زوشن و عبات و تسا نز هک یاهناخ رد اما. مینک صاصق دیاب دندوب ار یسک دوبن نیاب تیجوز و هداوناخ اقب تحلصم نی؟! نک صاصق

مه نیاب. دندوب ار شرسمه هک دراد یعننام هچ. تسا رهوش اقا نیاب هک دنیوگب نکاس هب ادتبا فرط نآ زا ادیهمت ترضح هک دراد لاکشا نیاب اچک. هدمآ مَلَطَت ماقم رد هک یسک یارب تسین لمحت لباق قبط نآلای نعی؟ هچ نعی. دینک صاصق دیورب امش هک دنیوگب مهلّانی کست و قیآل لوزنل هناخ رد دناوتب رهوش هکنی و یرهوش و نز یاقب و تسا هداوناخ هک دروم تمکح هن صاصق تامومع ققحم صاصق زونه اما. دینک صاصق دیورب امش هک دنیوگب نیاب یاقب یارب، دشاب رهوش یارغص اما. ثیح نمّ قروس تسا صاصق یارغص. دنکیم قرف اچنیاب هک دهیم رکذت ترضح، هدشن اچنیاب رد تسا تاکالم محازتینعی. شبناوچ همه اب تسین صاصق

محازت دوشیم ریخ، تسا هداوناخ هک ثیحنیاب زا اما. تسه صاصق کالم هدروخ یلیس هکنی ثیح زا کالم نیاب قبط امش مکح، ام ربمایپ دیوگی م دوشیم لزان هیآ تسا تاکالم محازت نوچ. تاکالم ربمایپ هک دنیوگن مدرم ات دوشب لزان هیآ ادخ هیحان زا دیاب هک تسا یکالم محازت اما، دوب تسرد. درادن انتعا ام رتخد مشچ کشا هب وا.

ناعل [1]

دحاو لك نعل، اناعل هنع ال لاقی قلعافم باب ردصم ناعلل و، درطل و بّسلا قغلل یف نعلل یف نیجوزلا نیب قلهابم لاعرش و دعبلا و درطل قغلل یف ناعلل و عمجملا یف و، هبحاصم نم

یہ تہ نا صوصخم طفل لب دلو و ا دح ءازا

اذا ام كلذ دروم و ، ءصاخ طاقلأب نيجوزلا نعال ت ن ءراب ءءاقفلا حلطصم يف ناعلللاف ناك فيك و كلذ نوكي نأ دب ال و ، ءب ءقوخل ناكم ا عم ءشارف يف دلو نم ءن ءفن و ا انزلاب ءتجوز لجرلا ىمر مدع تابث ا و ، ءسفن ن ءذقلل دح طاقس ا ءل زاج ملءلا عم و ، يفنلا و ىمرلا مرح ا و ، ءب ملء ن ءناعلللاب ءنم دلولا نوكل

نم ءنكم ت مدع و لالابل ءملء نم ءل قفتي دق ام يف جوزلل اعطاق ا قيرط ناعللل لعج عراشلا نا م ت ام ام ا و فذقلل دح نم افوخ را ءلا ىلء ءتردق مدع و ، لودءلا دوءشلا ءماق ا

...: ءءبرا ما ك ا و ءف ءطورشب ءققحت دءب ءىلء ب ت ر تي

ءنا قفتا ول و ، ءناعلب ءجوزلا ن ءنزلل دح طوقس و ، ءناعلب جوزلا ن ءذقلل دح طوقس : ثلا ثلا 454- ص : ءففلا تالطصم). ءنن ب ءلزنم ب لجرلا ناعل نال ، ءىلء انزلا دح ت ب ث ناعللل ن ء ت ب ا (455-454)

یاه هیال تمس هب تکرح (ب) رتالاب

هآروهظ ۱.

راهظتسا کی، میرادی فرع روهظ کی ام

ار نی، دیآیم شنهذ رد انعم کی دننکیم هضرع ماع فرع هب ار یاهلمج کی ات هک تسا نیای فرع روهظ
روهظ مییوگی.

دنناوخیم ار نی ناملسم و رفاک، تسا نشوریلیخ ی فرع روهظ

«جاوزالا» هن؛ «لاجرلا»

قرف. جاوزالا دیآیم شنهذ رد لاجرلا دنیوگب ماع فرع کی هب ات زگره. ءاسنلا یلع نومآوق لاجرلا
ینعی دیوگب اجنیا دهیم لامتحا یسک هچ. اهنز رب دنتسه مآوق اهدرم. دننکیم قرف یلیخ، دننکیم
، دیوگب تساوخیم ار نآ هک یسک. دننکیم قرف ترابع، ناشنارسمه رب، اهنز رب دنتسه مآوق اهرهوش
ار لاجر هم لک ی فرع روهظ سپ. نه تاجوز یلع، تاجوزلا یلع نومآوق جاوزالا تفگی، اهرهوش تفگی
رب اهرهوش رب هن، اسن رب لاجر رب نومآوق لاجرلا دراد روهظ، کی نی. مینک راکنا میناوتیمن
تسین راکنا لباق. ناشیاهنز

اهدرم و نزغومجم: «مه»

هب طقف «مه» هن، اهدرم و نزغومجم هب ددرگیمر ب «مه» ضعب یلع مهضعب هللا لضاف امب مه یکی و
ددرگرب اهدرم.

یعیرشت: مآوق

رفاک یتح ماع فرع. روهظ رطن زا مدید، تسا روط نی دمآ مرواب مدرک شرکف مه هچ ره، رگیدی کی
ءاسن رب مآوق لاجر دیوگب دهاوخیمن. نیوکت هن، دمهفیم یعیرشت مآوق زا دناوخب ار نآرق ی تقو
ینعی، مآوق لاجرلا دیامرفیم هی آیتقو نآلا، هن. دندادن اهنز هک دندادیاهیچ کی ینعی، دنتسه
نینقت نم ینعی، دنروط نی اهدرم. دننک تیری دم ار عماج دهاوخیم یعیرشت باتک ناونع هب نآرق
تسا مآوق هک تسا نی باتک نی رد نم رطن، دینادب. دننامآوق. مدرک

دندادی ترابع کی، هفیرش هی آلیذ دادقم لضاف موحرم نافرعلا زنک رد

دردا میمزاوول هچ دریگیم تروص هک حاکن «حاکنلا مزاول یف ةسماخل»

مکاح اهی ف هی آلا ن ا م ت

ما ی ق ن هی ل ع م ه ل ی ا «ءاسننلا یل ع ن وم اوق ل ا ج ر ل ا» ن ا ۱-
[1] ةسایسل و ةیالول

مه لیلد ات ود آلاک تسایس و تیالو شیانعم مه نآ، یعیرش ت م اوق ینعی م اوق دنیوگی مناشیا نامه، دنتفرگ یلک، تاجوز و جوز رد دندربن «ةسایسل و ةیالول ما ی ق ن هی ل ع م ه ل». دندراد نازیمل بحاص شیامرف

ینیفرط : لیضفت

لیضفت هب لئاق ناشیا هک -مدیدن ار ناشتارابع نم الاح-[2] دندرک لقن یرهطم یاقآ موحرم زا ماع فرع دزن روهظ یتح ینعی، تساینیفرط اچنیا لیضفت هک تساینا منامگ نم، دنیانیفرط هکنیا رطاخ هب دنءاسن رب م اوق ل ا ج ر د یامرفب لاعتم یادخ هک دوب نیا دوصقم رگا هکنیا رطاخ هب یل ع نوم اوق ل ا ج ر ل ا دیوگب عراش هک درک یم اضتقا هب طاخ تمکح، دندراد اهنز رب لیضفت اهدرم، دوب حضاو ترابع یلیخ؟ دومرف لودع لاعتم یادخ ارج. . نهیلعل هللا مهلصف امب ءاسنلا

عراش، دیوگب ینیفرط لیضفت دهاوخیم لاعتم یادخ هک دنکیم احیا، فرع نهذ هب لودعلا سفن، تسایفرع روهظ نیا، مداد لیضفت اهنز رب ار اهدرم هک دیوگب قلطم بلطم کی تساهتساوخن

هدومرف ارج سپ، تساهشن تیاعر عوضوم و مکح بسانت اچنیا رد هک دسریم رس لاکشا یروف اچنیا، دنتسه رگیدمه لکم کم؛ مهسفنال نولکم کم ءاسنلا و ل ا ج ر ل ا، نولکم کم هک دیوگب؟ نوم اوق تاهج ی تقو اما، تسایوچوم نیفرط رد لیضفت تاهج ولو دیوگب دهاوخیم آقافتا، تساینا هتکن، تسایا تیم اوق شاهمزال، یدرم و نزماطن ءاقب رد مینک هطحالم ام ار لیضفت

نآ، مینیبب ار نیفرط لصف دشاب لداعت ی تقو هک «ضعب یل ع مهضعب هللا لصف امب»

هفرط کی نم دیامرفیم لاعتم یادخ ینعی، [3] دوشیم ابیز یلیخ، نیا رب م اوق دوشیم ل ا ج ر تقو و رسک، مدید ار نیفرط نم، تسایم اوق سپ، صالخ و نزر رب دراد لیضفت و درم میوگب، مدرکن هاگن دراد نزمه اهزیچ یضعب هکنیا رطاخ هب؟ اعیرش ت نم مدرکن ناشم اوق ارج، دننام اوق ل ا ج ر، مدرک راسکنا ینعی، نیا دوشیم ابیز یلیخ، دشاب م اوق درم دیاب میدید مدرک راسکنا و رسک هک عومجم رد اما نآ رب عرفت م آقافتا «یل ع نوم اوق» مه شدعب، «ضعب یل ع مهضعب هللا لصف» هب دش لودع اقافتا مه عوضوم و مکح بسانت نیاربانب، دناسریم ار تیم اوق تهج هک تساینیفرط لیضفت، دوشب نایب مکحت اب هک ی تقو نآ زا دوشیم ةغال ب دشا، دوشیم مکح، دنامیم طوفحم نآ رد

راهطتسا ۲.

نیا ی تقو، دیوگیم همدمقم کی لّوا، دندنکیمن هضرع ار هلمج ماع فرع هب لّوا هک تساینا راهطتسا فرع، دیتفگ امش هک همدمقم نیا اب الاح، دیوگیم ار ترابع راب نیا، دیدرک رضاح وانهز رد ار همدمقم میوگیم ار نیا، دیمهفیمن دیدوب هتفگن ار همدمقم نیا رگا هک دمهفیم یزیچ کی همدمقم نیا زا راهطتسا ینیچهمدقم اب امش، دوبن شدوخ روهظ، دنکیم روهظ بلط، لاعفتسا باب رّهطتسا

تیم‌اوق عاونا

دورب راک هب دناوتیم روح دنچ م‌اوق هم‌لک

م‌اوق، ی‌قووقح م‌اوق ار درم نم دی‌امرفیم غ‌رشم ناوونع هب لاعتم یادخ ینعی، ینینقت م‌اوق یکی ۱. نزشوگ ای، نکب ی‌ی‌اهراک کی هک دری‌گب ار ششوگ دناوتیم ینعی. مداد رارق، هاگداد رد هضرع لباق یاقاً موحرم هکنیا امک. قووقح م‌اوق دوشیم نیا. شاب عبات ار ی‌ی‌اهراک کی مه وت دی‌وگب دری‌گب ار درادن مه یتافانم. [4] دنت‌فرگ ی‌قووقح م‌اوق ار م‌اوق نیمه ناش هی‌شاح نآ رد یناگی‌اپ‌لگ

تسا ین‌یوکت م‌اوق مه یکی ۲.

هیلوط تیم‌اوق

یلوط م‌اوق میراد مه دروم کی ۳.

هجاوم نآ اب فرع نهذ هک ی‌روهط هجرد نیرتنی‌ی‌اپ، شای‌لصا هبل نآ هکنیا ینعم هب ی‌لوط م‌اوق روط نیا دی‌اب، تسادخ‌نم فرح ینعی، نوم‌اوق لاج‌رلا. دی‌امرفیم دراد ادخ. تسا ینینقت م‌اوق دوشیم لوبق، دننکب هعباتم مه اهنز و دنهدب ماجنا، دننکب ماجنا ار ناشدوخ تیم‌اوق اهدرم دی‌اب. **دوشب**؟ مداد رارق ی‌غیرشت م‌اوق ار درم نم ارچ، وا لوط رد شت‌شپ اما. ینینقت دش س‌پ. دنشاب هتشاد تقباطم اقی‌قد ینعی. دنتسه م‌اوق هعماج نوری، هبل‌غ و عون بسح هب نوچ. تسا تیلع هب رعشم اهدرم دی‌امرفیم ادخ. ی‌لوط روهط ات ود. مت‌فرگن ضرف اچنیا ضرع رد ار روهط اما. نیوکت اب ینینقت ارچ تنامض، ینینقت اب نم، تسه ین‌یوکت تیم‌اوق نآ هکنیا رطاخ هب ینعی؛ دنتسه م‌اوق اعرش تسناوتیم‌ن یسک. دننک تفل‌اخم دشیم ی‌لو تعیبط باسح ی‌ور دوب تیم‌اوق. مداد نآ هب ینینقت اب تسا فراعتم هک ار یرما نآ عراش نم اما. دوب فراعتم نآ ی‌عیبط. دری‌گب ار ناششوگ. مدرک شلی‌مکت نوناق لعج نیا اب.

هی‌آ‌ی‌اه هفلؤم ریاس رد تی‌لوط

ینعی «هل‌لا لّصف». درک حرطم ش‌دروم رد دوشیم ار بلطم نیمه نیع مه «هل‌لا لّصف» تسا بلاج و؟ نیوکت رد هلّصف هن ای؟ عیضولاً و عیلعجل‌ا بترمل‌ا ی‌ف مک‌حل‌ا ی‌ف هلّصف، عاشنا رد لّصف. ان‌یوکت هلّصف نوچ، اعرش هلّصف امب. شیات ود ره می‌ی‌وگیم.

اما. دنکن یدرم دناوتیم‌ن، دننکب قافنا دی‌اب ینعی ینعی اوق‌فنا. روطنیمه زاب مه «اوق‌فنا امب» اهره‌وش، تسا نیمه فراعتم مدرم دوخ هک ی‌زیچ نآ تسا عراش نیوکت نوچ؟ اوق‌فنا امب هدش لعج ارچ، دنت‌فگ نیمه نیرس‌فم ار اوق‌فنا رصنع نیرتم‌هم اذل و. دندادیم ار هیرم، دندادیم ار ناش‌ی‌اه‌ن‌ز‌رخ [5] ره‌م و قافنا، نای‌بال عم‌جم رد

یضعب هك نيا بجوم هب مهلاؤم أنم اؤقفنأ امب وضعب یلع مضعب ؤللالضعف امب: ديامرفیم [2]
رب دراد ییایازم درم هك نيا بجوم هب» ديوگیمن میدرك ضرع. دنراد ییایازم رگید ضعب رب اهنيا زا
کي اراد نزینعی؛ دنراد ییایازم یضعب هب تبسن یضعب هك نيا بجوم هب [ديوگیمن هكلب] «نر
ارب نر مینك باسح ار ایازم عومجم یتقو؛ ایازم هلسلس کي اراد درم و تسایازم هلسلس
یعون رگیدکي هب تبسن نیجوز تاساسحا ینعی [تسا رتبانم] یگداوناخ طیح رد تیسوئرم
زا رگید عون مه درم هکنيا امک دریذپی ار درم تیسوئرم نر، تیجوز طباور رد هك تسا تاساسح
؛ 29 ج؛ یرهطم دیهش داتسا راثآ عومجم) میدرك ثحب نيا یورام هك، دریذپی شدوخ رب ار نر طلست
ص ۴۴۷)

رد لیبق نيا زام و، تسا یفرط ود، دنکیمن قرف چیه ینعی دیآیم «ضعب و ضعب» نآرق رد اجره
یلع مضعب ؤللالضعف امبءاسننلا یلع نؤمؤق لاجرلا: هیآ رد هلمج زا، میراد دایز درم و نر دروم
ضعب

دناهش رکذتم اریبوخ یلیخ هتکن میدید یناجنر یوسوم یاقآ زا یاهلاقم رد.

یلع مضعب ؤللالضعف امبءاسننلا یلع نؤمؤق لاجرلا: دیوگیمن نآرق هك دندوب هتفگ ناشیا
هك ییاهی رترب بجوم هب: دیوگب دهاوخیم ءاسننلا یلع لاجرلا ؤللالضعف امب: دیوگیمن یضعب
زا نر و نر رب یاهبنج زا درم هك ییاهی رترب عومجم بجوم هب، دنراد یضعب هب تبسن یضعب
زا رتشیب دیاش و تسا یتسرد رایسب فرح هك، تسا درم لام تماوق هفیظو، دراد درم رب یاهبنج
ضعب تسرپرس و یعار و یماح ناشی ضعب تانمؤم و نینمؤم. دشاب هتشاد نایب هب جایتحا نيا
(۷۹۴-۷۹۳ ص؛ 22 ج؛ یرهطم دیهش داتسا راثآ عومجم)؟ دننکیم هچ هك؛ دنتسه رگید

طیح رد تیسوئرم ارب نر مینك باسح ار ایازم عومجم یتقو: دوب نیا مه یرهطم دیهش ترابع [3]
[تسا رتبانم] یگداوناخ

جوز رب هجوز باجیا میدقت هلیسم رد هورع رب یناگیاپلگ هلالا تیآ موحرم هیشاح [4]

دنیامرف یم دیس موحرم:

(5) طوحأل اذك و ... نییطفلل لوبقلال و باجیالا ینعمب ةغیصلال حاكنلال یف طررتشی: (1 ةلأسم)
ةورعالل سكالل زاول یوقأل ناكل نل و جوزلا بنجال نم لوبقلال و جوزلا بنجال نم باجیالا نوکی نأ
(596-598 ص؛ 5 ج؛ (یشحمالا) یقثولا

دنیامرف یم هیشاح رد ناشیا:

نیجوزلا نیب ةقالع و ةفاضل رابتعا رهاظلا وه ام یلع حاكنلال ةقیقح نأل یوقأل لب... (5)
اضیأ قوقح هیلع اهل ناک نل و اهراثآ و ةجوازملا مزاول یف ةجوزلا یلع جوزلا طلسل ةمزلتسم
جوزلا ةنطلس تحت اهلعتج نأب اهسفن یلع اهطلسل رابتعاب ةجوزلا لبق نم باجیالا ربتعی
اهتّيجوز ءاشنإب هتنطلس تحت اهلعتج یتح اهیلل جوزلل ةنطلس ال و هل اهتّيجوز ءاشنإب
امهنیب ةقالع ةجوازملا نأب لوقلا و تاشنأ ام لوبق هنم ربتعی ةلاحم الف اهل هتّيجوز و اهسفنل
فالخ وه حلاصل مل بجو ام عراشلا امهیلل بجو ام نل و رخآلا یلع امه دحأ نم ةنطلس مازلتسا نود نم
نهكاسم یف مهرّیخ وءاسننلا یلع نؤمؤق لاجرلا ل و زع لاق شیح عرشلال و فرعال نم یءارتی ام
م. اقمال یف هركذل لاجم ال امم ماكحلال نم كلذ ریغ و ناسحلإاب نهحیرست و فورع ملاب
(۵۹۸ ص؛ ۵ ج؛ (یشحمالا) یقثولا ةورعالا). (یناگیاپلگال)

هک تسا نیا شاهمزال حاکن دقع «عجوزلا یلع جوزلا طلستل ةمزلتسم» :دنیمارفیم :داتسا نایب مه یفرح «قوقح هیلع اهل ناک نا و» ،هلب .اهراثآ و ةجوازملا مزاول یف .دوشیم طلسم هجوز رب جوز قح هلاس ۵ ،هلاس ۲ هچب .تسا طلست زا ریغ نیشاد قوقح اما دراد یقوقح وا رب مه نر هک میرادن ؛حاکن فالخ هب :دنیوگیم .تسا طلسم وا رب تسین روظنم هک قح نیا اما .دراد شرپ رب ییاهزیچ هجوز رب دوشیم طلسم جوز ،حاکن هلیسو هب اما ،دراد رهوش رب یقوقح هجوز .

،هداد شدوخ هب ادخ هک ار نا ،ار شدوخ دهاوخیم نوچ ؟اچ .دتفیب ولج نر دیاب ام تح دش روظنیا یتقو رابتعا» :دنیمارفیم .دنکب باجیا وا دیاب سپ .دهدب وا هب دهاوخیم ار اهسفن یلع اهسفن طلست نإ و اهراثآ و ةجوازملا مزاول یف عجوزلا یلع جوزلا طلستل ةمزلتسم نیجوزلا نیب ةقالع و ةفاضإ نأب اهسفن یلع اهطلست رابتعاب عجوزلا لبق نم باجیإل رب تعیف اضیأ قوقح هیلع اهل ناک جوزلل ةنطلس ال و هل اهتّيجوز ءاشنإب جوزلا ةنطلس تحت» دهدب رارق ار شدوخ هطلس «اهلعجت .دهدب رارق ار شدوخ دیاب سپ .دیآیمن دهن رارق ار شدوخ ات «هت نطلس تحت اهلعجي یتح اهیلع .دشاب وا هیحان زا دیاب ام تح باجیا سپ .

‘نأب لوقلا و تأشنأ ام لوبق هنم رب تعي هلاحم الف اهل هتّيجوز وأ هسفنل اهتّيجوز ءاشنإب» مازلتسا نود نم امهنيب ةقالع ةجوازملا» :هکنیا هب لوق .دنکیم یرگید لوق در دراد «ةجوازملا مه اب ات ود هتفگ «حلاصمل بجوأ ام عراشلا امهیلع بجوأ امّنإ و رخآلا یلع امهدحأ نم ةنطلس .میوگب یروحنیا هکنیا ،هن دنیوگیم ؟هچ ینعی طلست ،دیهدب لیکش هداوناخ ،دیشاب

ریگ ،دراد شلبق یلالقتسا کی نر عرش مه ،فرع مه «عرشلا و فرعلا نم یءارتی ام فالخ وهف» ۳۱/ ۶ خیرات ،حاکنلا باتک هق ف هسلج)شرهوش هطلس دوشیم دوریم دنکیم جاودزا .تسین یسک (۱۳۹۸

و نهیلع مهمیوقت ةلع نایب کلذ لك ةقفنلا و رهملا نم نهیلع «مهلاومأ نم اوقفنأ امب و» [5] (۶۹ ص، ۳ ج ،نآرقلا ریسفت یف نایبالا عجم)نهرمأ مهتیلوت

درکی ور، یبتارم درکی ور

مزاوول و توافت؛ یدی رجت

دن درکی م افیا شقن لوزن نأش رد هک ییاهنآ، ار لوزن نأش یاهرتکارا کاقی قد میه اوخیم هجو نی ا رد ام اب هتبالا. میورن یدی رجت و یلک یانعم کی غارس هب ادتبا زا و، مینک هدایپ هی آ فک رد آل عف یناعم هچ. تساج نی ا نازیمل ا یاهج نی رت هب زا یکی. مرادن یلکش م چیه یدیعب لحارم رد یدی رجت بوخ رایسب، هفی رش هی آ نیمه زا دافتسم رد دن دومرف ییابطابط همالع موحرم ییابی ز

ینعی، ام ضرع اب تسین عمجالا عنام اما. [1] تسا هدش رکذ اج نی ا رد یعامتجا یناعم نی رت هب. تسا لوال هیال نآ.

نی ا هب هعجارم اب دمآ ادعب ام نهذ رد یلاؤس ره هک مینک انعم یروط میه اوخیم لوزن نأش اب ام دنکن داجی ماهبا ام یارب لاؤس نآ، هیلوا حیضوت.

راثا توافت

رگی د دن تفرگ هجیتن نازیمل ا رد هک یبتارم زا یلیخ، انعم فک نی ا یور هک تشاد هجوت دیاب نی فرط تی ریدم نومآوق هی آ، میدرک انعم لوزن نأش قبط ام هک یروط نآ ینعی. دوشیمن راب ش یارب ینعی، ج اودزا نی فرط هک میهدب یهاگتسدو مظن و نوناق هعماج هب ام هک تسا نی ا. تسا ج اودزا میهدب ناماس ار ج اودزا نی فرط یببس طباور.

دنوشن یضاق دیوگیم هی آ هک دیامرفیم ییابطابط همالع، هن ای دنوشب یضاق اهنز الاج رگی د اما. اه نی لاثما و دنوشن ماما، دنوشن رادم تسایس، هک دیوگیم هی آ.

تکاس ار هی آ ام ارچ: دیامرفیم ناشی ا. تساهنآ زا تکاس هی آ و میرادن اهنآ اب یراکمیوگیم ام «ءاسنلا یلع نومآوق لاجرلا»: دیوگیم، دیوگیم یلک یاربک کی دراد یگنشق هب هی آ لّوا؟ مییریگب، «هللا لصف امب» تسا هتفگ شلبق یتقو. تسا دعب یارب نآ. «تاتناق تاحل لاصلاف» شدعب دراوم مامت رد ار هی آ نی ا ام. دراد راثا و دوشیم طوبرم هعماج هندب هب نانز رب نادرم لیضفت، تسا هداوناخ یارب هی آ هلابند. میربیم تساهنز رب اهرم لیضفت شاهمزال هک یعامتجا تانوش مرادن لکشمالصا نم مه نی ا و. ماعال دعب صاخ نی اب. تسا ماع رب صاخ قطع؟ دراد یعنم هچ.

ش یور راب کی ار هی آ نی آ ادعب رگا امش؟ دروخیم یدرد هچ هب میدرک حرطم ام هک ییانعم لوال هیال نآ

رد اجک ره امش. دراد هدایف هچ هک دینیبیم تقو نآ، [2] نی رصاعم زا یخرب یاهتقد نآ اب دینک شحب دنکیم یزاب ییاضف رد ییاج کی دوریم هک یاهچب لثم تسرد، دینکیم ریگ هی آ یانعم مهف گنشق یلیخ تچهب هللا تیآ موحرم. شردام نماد رد دودیم ددرگیمر رب دنکیم رطخ ساسحا دعب. ددرگیمر رب تدش هب دنکیم رطخ ساسحا، درگییم هلصاف مک کی دن تفرگیم، دن دومرفیم ردام نماد رد نم درگییم الاب ار شن درگ، تسا هاش رگی د نماد یور دینیشنیم هک نیمه دیوگیم متسشن

میراد لوزن نأش قفاوم هداس هداس یفرع یانعم کی هفیرش هی آزا ام ینعی، میراد ار انعم فک یتقو هچ هب ار ریمض عجرم مینادیمن؟ تسبیح هی آیانعم یاو یا: میوگیمن میداتفا ریگ رگا میوریملج شمآرا اب ار انعم یدعب تاقببط، میراد ار نیاتقو. میراد ار انعم نآ ام؟ مینادرگیمر بنط. بنط دعب آنط. مینکیمر راک هچ میراد میمهفیم گنشقیلیخ مینکیمر دیرجت یتقو ینعی. مینک رطنضغ ار یرهاظ یناعم نآ تسبابن ام اذل. میوریملج میراد. قبط نع اقببط.

ءاسنلایلع لاجرلا ةمومیق ینعم یف مالک [1]

عابتا و یوهلایلع هایحیجرت و، میلسلایناسنلایلقعل بناجل میرکلا نآرقلا ةیوقت هتیسوت و، عابتا یف هبیغرت و هض و ةداحل تاساسحلای فطاوعل مکحل عوضخل و، تاوهشل یدؤی یباتک لیلد داریلیل ةجاح ال و، هیلررتس ال امم ةعیضلا نع ةیهلإل ةعیدولا هذہ طفح یف لکب و اھیولت و اھیرصت کلذلایلع ةلالدلایف ةرثکتتم ةرثک تاییآ نآرقلا نمضت دقف هیلل نایب و ناسل.

اهب یبرتی یتلایلمجل اهراثآ ماهم و، ةرهاطلاینسحل فطاوعل رمأ کلذلعم نآرقلا لمهی مل و: هلوق و ۲۹ حتفل-: مهنیب ءامحر رافکلا یلع ءادشأ: هلوقک عمتجمل بلص اهب موقی و، درفل جرخأ یتلایلل ةنیزمرح نم لق: هلوق و 21 مورلا-: ةمحر و ةدوم مکنبیللعج و اهیلل اونکستل هذہ مکح عابتا راصف لقلعل مکحل ةقفاوملاب اهلدع هنکل 32 فارعال قزرلا نم تابیطلا و هدابعل لقلعل مکحل عابتا لویمل و فطاوعل.

ةعرشملا همأحأ هئانب و لقلعل بناجل مالسلایطفح نم نأ ةقباسلایثحابملا ضعب یف رم دق و هطبخ بجوت و همکح یف لقلعل ةماقتسلا لطب یتلایقالخال و لاوخال و لامعالایمیج نأ کلذلایلع و بذکلال و ةیررغال تالماعمل ماسقأ و رامقل و رمخلایبرشک عمتجمل نوئشل همیوقت و هئاضق یف نیدلایف ةمرحم کلذلک ةبیغل و ءارثفال و ناتهبلا.

تاهجل و ةیلکلا رومألا مامز ضوفی نأ بجاولا نم نأ رادقملا اذہ نم سدحی لمأتملایثحابلا و فطاوعل ةموکح نم اهییف بنتجی و لقلعل ةوق اهربت نأ یغبنی یتلای- **ةیعامتجالا ةماعلا** هییف فعضی و لقلعل دیزمب زاتمیی نم یلی- برحل و ءاضقل و ةموکحل تاهجک ةیناسفنلا لویمل، ءاسنلاینود **لاجرلا لیبق** وه و، فطاوعل مکح.

نامجرت یه یتلایوبنلاینسلا و «ءاسنلایلع نومواق لاجرلا»: یلایلت هللا لاق، کلذلک وه و یلع ءارما لوی ملف هتاییح ماییآ کلذلایلع ترج (ص) هتریس و، کلذلک کلذتنیب ةینآرقلا تانایبل نلتاقی نأ یلی نهتوعد ینعمب ءازغ یلی نهاعد ال و ءاضقلایبصنم ءارما یطعأ ال و موق.

ال امم اهریغ و جالعل و ضیرمئل و بساکملا و ملعتلای و میلعتلای تاهجک تاهجل نم اهریغ امأ و یضمت ةیوبنلایسرسلای و، کلذلاینسلا نهعنمت ملف فطاوعل ةلخادم اهییف لمعل حاجن یفانی نم نیطعأ ام مزال کلذلایف نهقح یف کلذلایعزاج یلع ةلالدنم ولخی ال اضیأ باتکلا و، اهنم اریثک لعلج و، لاجرلایالو تحت نم نهجارخال ینعم ال ذلایعزاج نوئش نم ریثک یف لمعل و ةدارلایعی ال اذک و، حالصلای نم وحن یأب نهیدیأ هتکلم ام حالصلای نهماقی نع یهنلا مئ نهلایحب نهل کللملا اذک و یضاقلا وایلاولا دنع نهروضح نع عنمل مئ نهل ةداهشلا وایوعدلایقح لعلجل ینعم.

و، ةبیغلایف طفحل و، روضحلایف ةعاطلایمومیق اهیلعل هل نایف جوزلا قح محازی امییف الی مهللای (۳۴۷-346 ص 4، نآرقلا ریسفت یف نازیمل). کلذلایمحازی ام ةزئاجلا هنوئش نم اهل یضمی ال

زای فراع م ناونع اب ناشباتک رد دزی رد ریسفت دیتاسا زا یوختاداس مظاک دیس داتسا [2]
تنس و باتک

ی‌ن‌ای‌ا‌پ ه‌ت‌ک‌ن و‌د

ب برض ؛ «نوم اوق لاجرلا» ۱. هدهدعاق؟

یه قف لال دتسا ،ه قف خیرات ،ه قف هرکی پ مامت درکی ور اما ،می درک ه فیرش هی آ زا ار راه طتسا نی ا ام
نی ا رب لصا دیوگب ده اوخی من هی آ ی نعی .تسا ه دوبن هدهدعاق برض ه فیرش هی آ ه ب تبسن ت ای اور و
رگا .تسا هتسب نز تسد دین ادب ،دی دی سر اچک ره .لی لدل اب جرخ ام الا ،تسا هراک همه درم هک تسا
یزی نی چ ه قف خیرات رد ا لصا .تسا هتسب شتسد ا ل و ،تسا زاب ،درک زاب ار شتسد لی لد
؟تسین ای تسا لوبق شرذن ،ه درک رذن نز اچنی دنکی م کش هی قف اچک ره دنیوگب مادم هک تسین
هکنی یارب تسا هدهدعاق هن ،بسانم دروم کی رد تسا نز نتسب تسد لی لد نوم اوق لاجرلا سپ
هصاخ دراوم رد دی شاب روبجم ،اقلطم مدن ب ب ار نز تسد

مماظن رد «نوم اوق لاجرلا» ۲. عرش نی نقت

یکت ماکح لک اما ،دراد هک یکت ماکح سدقم عراش .تسا عرش ماکح ماطن هلئسم ،رگدی هتکن میوگیم دنراد ماطن نی زا هعرشتم هک یکردنیا هب ام هک ،هداد رارق نینقت ماطن کی رد ار شدوخ ،تسا هعرشتم زاکت را

دیاب مه عرش نینقت لک ماظن نآ رد میدرک راهظت ساءال عف ام هکنیا زا ریغ نومؤوق لاجرلا نآلا مه نیا .درفنم امامت تسایرما کی هن .لودج کی رد تسا [1] یلس کی ینعی .مینکب شاهطحالم .دندنکب دنتساوخ ار راک نیمه [2] یفصآ یاقآ -مدرک هاگن عیرسیلیخ- مرطن هب .تسا یمهم هتکن دنتساوخ .میدرگیمررب رگید رطن زا اما ،میدرک هشدخ ار هلدا همه ام هلب دنتفگ راک رخآ مدید طقف [3] دندنک حیحصت دیاش لئاسم روط نآ و هقف هرکیپ لک ماظن اب دندرگرب هک

لودج زا هناخ کی: cell، جولس [1]

هقف ةلجم(يمالسإلإ هقف لاءوض يف ةسارد ةيئاضقلإ و ةيسايسلا ةيالولا و ةأرمل هلاقم رد [2] (٣٩-٨٦:ص 36ج ؛(ةببرعلا ب) مالسلا مهيلع تيبللا لهأ

دنیامرفیم اه نآ بلاغ رد هشقانم و نانز تیلووع نم رد ددع تم هلد ا ندرک حرطم زا سپ ناشیا [3]

٥٠: أرملة والويدة عرش لوح عيلا مجة أرضان

ادع، رخ آدع بآدح او ةلدألا هذهل انتشق انم تفرع دق و، ةلدألل ةيليصفت ةرطن ناك ثيدح نم مدقت ام «أرما مهرم أؤل و موق حلفي نل»: روهشملا يوبنلا ثيدحلا

ةيلي لامج إال ةيؤرلا نإف ؛ لي صفتلا دع ب لامج إال اب ةلأ سمل هذه نع ثحبلا ىلإ رخا ةرم دوعن اننكل و
 هذه نإ ؛ تلق ثيح ، ق ب س امي ف كلذ ىلإ ترشأ دق و . ةيلي صفتلا ةيؤرلا نع فلتخت دق ةلدألل
دق عم تحت ام دنع ةي دي يأتلا ةلدالاً نإف ؛ حاجت حالل حلصت ال و دي يأتلل حلصت ةلدالاً
 ام و ، ةمدقتم لم ةميركل تايآل نإف ؛ كلذ نم هي ف نحن ام و ، **حاجت حالل عوم حمل ا ثيح نم حلصت**
 ام و ، مالمسلا مهيلع هتي ب لهأ نع و ملس و هلأ و هيلع هللا ىلص ؤلل لوسر نع ثي دحل نم مدقت
 اهيق ةي مالمإ ءاهق ف فرعن ال اننأ ىتح - ءاهق فال ناسل ىلع ةلأ سمل هذه راهتشا نم مدقت
 لهأ ءاهق عامجإ ىلإ ةفاضل اب - هي أرب أبغى نمم ةمامإل و ةيالولل ةأرمل يّلوت زواج ىلإ بهذي
ةعيرشلا نأ ب نانئ مطال ناسنإل سفن ي ف ثعبت ةعوم حمل ا هذه لك ، كلذ ىلع ةنسل
 اذه ي ف لوخذلا ةأرمل بّنجت نأ لواحت و ، ةمامإل و ةيالولل ي ف ةروكذلا طرشت

نإف هسفن تقولا يف و ،تافآلا و بعاتملا نم ريثكلل ناسنإلا ضرعي يذلا كرتعمللا
اهنع ناسنإلل ىنغ ال ةايحلل تارورض نم ةرورض ربتعت ةلأسملا هذه

رصع نم يخيرأتلا اهريس و ،اهجح و ةلأسملا هذه ةلدأ يف ةلماك ةلوج دعب -هيقفلل عسوب سيل و .كلذ ريغ لوقي نأ -هيلع ةعرشتملا ةريس داقعنا و ،كلذ ىلع ءاهقفلا قفاوت و ،مويللا ىلإ ةلاسرلا هنع طشت تناك نإ و ،مالسإلا مساب مكحت ةريثك لود و تاموكح روصعلا هذه لال خ تبقات دق و ةيالولا و ةفالخلا و ةمامإلل تدصت ةأرما فرعن ال و ،ةريسلا هذه فلاخي ام اهيدل دجن الف ،اريثك و ةيومالا ةفالخلا روصق ءاسن نم ريثك ناطلس مغر ،ةيمالسإلا ةفالخلا دوهع يف ةماعلا ةلاح نع فشكي كلذ لك .ةفالخلا و ةيالولا نوئش يف عساو لا نهذوفن و ةينامثعلا و ةيسابعلل بينجت و ،ةيالولا و ةمامإلا ةلأسم يف ةروكذلا طارثشا يف نيملسملا ىدل ةرقتسم ةيهقف .تاسفانملا و بعاتملا و عارصلا نم ةحاسملا هذه ةأرملا

نأ -خيرأتلا اهريس يف و ،جححلا نم اهل ركذ امب -ةلأسملا هذه ةساردتمت هيقف عيطتسي ال و ال رما ىوتفلا يف روهتلا و ،يارلا و ىوتفلا يف اروهتم نكي مل ام ،ةجيتنلا هذه ريغ ءيشب مكحي (59-60 ص: 36ج ؛ةببرعلا ب) مالسلا مهيلع تيبللا لهأ هقف ةلجم) ءاهقفلا هدمحي

للاجرلا» ١: هرامش تسوی پ
رد «ءاسنلایلع نومواق
تایاور

بداللا ىلع نومواق^٣

هیبأ نع دمحم نب رففع هج نع هیبأ نع یبأ انثدح لاق ىسوم ینثدح دمحم انربخأ هللا دبع انربخأ
ای لاقف هل ۛنباب راصنأل نم لجر ص یبنللا ىتأ: لاق ع یلع نع هیبأ نع نیسحللا نب یلع هج نع
ص هللا لوسر لاقف اههجو یف رثأف اهبرض هنإ و یراصنأل نال ف نب نال ف اهجو نإ هللا لوسر
و ضعب ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا لج و نع هللا لزناًف كل كلذ سیل
داراً و ارمأ تدرأ ص هللا لوسر لاقف **بداللا یف ءاسنللا ىلع نومواق** یأ مهلاومأ نم اوقفناً امب

[1].هريغ هللا

بدالاب نوم اوق^٣

اهجوز نإ هللا لوسر اي لاقف هتنباب ص هللا لوسر ىلإ ىتأ راصنأللا نم الجرنأ ع ىلع نع و ٨٠٣- نوم اوق لاجرلا-لج و زع هللا لزناًف كل كلذ ص هللا لوسر لاقف هنم اهدقأف اهجو ىف رثأف اهبرض تاتناق تاحلاصلاف مهلاومأ نم اوقفناً امب و ضعب ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا ىلع و عراضملا ىف نهووجه و نهوظعف نهووشن نوفاخت ىتاللا و هللا ظفح امب بىغلل تاطفاح و ارمأ تدراً هللا لوسر لاقف **بدالاب نوم اوق** ىأ الېبس نهىلع اوغب تالف مكنعطاً نإف نهوبرضا

[1].هريغ هللا داراً

٢، ج، عئارشلا للع و 88-98 ص؛ 2، ج؛ مالسلا هىلع اضرلا رابخأ نوىع و 217 ص؛ 2، ج؛ مالسلا مئاعد [1] ٥٧٠ ص

اهتقفن هیلع

ام فصن ءاسنلا ءاطع إةلع هلىئاسم باوج نم بتك امي ف نانسن ب دمحم ىلإ ع اضرلا بتك و -٥٧٥٥
ةلع و لاجرلا ىلع رفو كلذل ف طعي لجرلا و تذخأ تجوزت اذإ ءأرملا نأل ثاريملا نم لاجرلا طعي
نأ هيلىع و تجاتحا نإ ركذلا لاي ع ي ف ىثنألا نأل ىثنألا طعت ام يلم ركذلا ءاطع إ ي ف ىرخأ
رفوف جاتحا نإ هتقفن ب ذخؤت ال و لجرلا لوعت نأ ءأرملا ىلع سيل و **اهتقفن هيلىع و اهلوعى**
ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنلا ىلع نومواق لاجرلا -لج و زع هللا لوق كلذ و كلذل لجرلا ىلع

[1]مهلاومأ نم اوقفنأ امب و ضعب

ءاسننلا ىلع لاجرلا لصف

همحر یمقلل هیو باب نب ىسوم نب نىسحللا نب ىلع نب دمحم رفعج وبأ هیقفلا خیشلا انثدح هللا دبع یبأ نب دمحا نع مساقلا یبأ نب دمحم همع نع هیولجیچام ىلع نب دمحم انثدح لاق هللا نع رامع نب ةیواعم نع ةلجج نب هللا دبع نع یقربلل نىسحللا نب ىلع نىسحللا یبأ نع یقربلل ىلإ دوهیلا نم رفن ءاج: لاق ع بللاط یبأ نب ىلع نب نىسحللا هج نع هیبأ نع هللا دبع نب نىسحللا ىلإ یحوأ امك كیلإ یحو ییذلا كنأ و هللا لوسر كنأ معزت یذلا تنأ دمحم ای اولاقف ص هللا لوسر متاخ انأ و رخف ال و مدآ دلو دیس انأ معن لاق مث ةعاس ص یبنللا تكسف ع نارمع نب ىسوم انیلإ مأ مجعلا ىلإ مأ برعلا ىلإ نم ىلإ اولاق نىمللاعلا بر لوسر و نیقتملا مامإ و نیبیبنللا یدوهیلا لاق اعیمج مكیلإ هللا لوسر ینا سانلا اهیا ای دمحم ای لق -ةیآلا هذه لج و زع هللا لزناف ةعقبلا یف نارمع نب ىسوم هللا ىطعأ تاملك رشع نع كلأسأ ینا دمحم ای مهملعأ ناك یذلا ...؟ ینلس ص یبنللا لاق برقم كللم وأ لسرم یبنلا اهلعلعی ال هاجان شیح ةكرابملا

و ضرألا ىلع ءامسللا لصفك ص یبنللا لاق ءاسننلا ىلع لاجرلا لصف ام عباسللاب ینربخأف **قلخ ام لاجرلا ال ول ءاسننلا ایحت لاجرلاب** و ضرألا ایحت ءامللابف ضرألا ىلع ءامللا لصفك **ىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسننلا ىلع نومواق لاجرلا لج و زع هللا لوقل ءاسننلا** هتیب و هتلف نم و نیطنم مدآ هللا قلخ ص یبنللا لاق اذكه ناك ءیش یل دوهیلا لاق **ضعب** یف ءاسننلا ىلع لاجرلا لصف نیب دق و ةنجل نم هللا هلزناف مدآ ءاسننلا عاطاء نم لوأ و ءاوح تقلخ مهبیصی ال لاجرلا و ةراذقل نم ةدابعلل نهنكمی ال و نضحی فیک ءاسننلا ىلإ یرت ال أ یندللا [1]؟ ثمطلال نم ءیش

تایاور رد «ءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا»: ١: هرامش تسویپ

هسایسلا ىف

لاقف ع نسحلل مهیف ماق ع نینمؤملل ریما باتک مهعم و ةفوکلل سیق و رامع و ع نسحلل لزن امل و مکئل نیرفنتسم مکئلانیتأ دق و هتلمج مکئیفکی ام ع نینمؤملل ریما نم ناک دق سانلا اهیا»
نم یه و ةشئاعب اجرخ و امهتعیب ریبزلل و ةحلطضقن دق و برعلا مانس و راصنألل ةهبج مکئل
مل نئلهلل میا و **ءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا لج و زع هللا لاقامک نهیار فعض و ءاسنللا**
اورصناف سانلا رئاس و راصنألل و نیرجاهملا نم هعبتی نمب لج و زع هللا هنرصنیل هورصنت

[1]مکئرصنی مکبیر

٧١٩ ص، (یسوطللا) ىلامالا و 245 ص، ةرصبالا برح یف ةرتعلل دیسل ةرصنللا و لمجللا [1]

ىلا قالطلال رما ضىوفت هجوژلا

نب ناورم نع بوقعی نب یلع نع نسحلل ینبامحم و دمحا نع لاضف نب نسحلل نب یلع - ٢٢١
کدیب کرمأ هتأرمال لاق لجر لاقف هنع انأ و لجرع رفعج ابأ لأس: لاق زرحم نب میهاربإ نع مجلس
[1]. ١٠٠٠ شرب اذه سئلءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا - لوقی هللا و اذه نوکی ینأ لاق

٣١٣ ص، ٣ ج، راصبتسال و ٨٨ ص؛ ٨ ج؛ (ناسرخ قیقحت) ماکحال بیذهت [1]

تایاور رد «ءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا»: ١: هرامش تسویپ

مهىله اىلع نولواطتى ال

م ث مهنوملظي ال و مهيلع نونحي و مهيله اىلع نولواطتي ال نذللا يتم ا نم لاجرلا ريخ ص لاق و
[1]ءيالا ضعب اىلع مهضعب هللا لصف امب ءاسنللا ىلع نومواق لاجرلا ارق

[1] ٢١٦-٢١٧ ص : قالخال مراكم